Наукова Бібліотек[illegible] ім. [illegible]. Харків

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 188 (6164) | 15 жніўня 1938 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП

ДРУГАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР 1-га СКЛІКАННЯ

* * *

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

АБ ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА САЮЗА 14 жніўня 1938 года

Учора, 14 жніўня, у 11 гадзін дня, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета СССР, у Крэмлі, адбылося чацвертае пасяджэнне Совета Саюза.

Старшынствуе — Намеснік Старшыні Совета Саюза дэпутат **Лысенка** Т. Д.

У парадку дня — спрэчкі па дакладу аб адзіным дзяржаўным бюджэце СССР на 1938 год.

У спрэчках выступілі дэпутаты **Верэндзякін** В. В. (Лукаянаўская акруга, Горкаўская вобласць), **Нікіцін** А. Н. (Бароўская акруга, Ленінградская вобласць), **Волкаў** М. А. (Балашоўская акруга, Саратаўская вобласць) і старшыня Камітэта па справах вышэйшай школы пры СНК СССР тав. **Кафтанаў** С. В.

Па сканчэнні спрэчак Совет Саюза заслухоўвае заключныя словы дакладчыка — народнага камісара фінансаў СССР тав. **Зверэва** А. Г. і садакладчыка — Старшыню Бюджэтнай Камісіі Совета Саюза дэпутата **Сідарава** І. І.

Затым Совет Саюза пераходзіць да галасавання і зацверджання адзінага дзяржаўнага бюджэта СССР на 1938 г. Совет Саюза прымае прапанову дэпутата Сідарава І. І. галасаваць бюджэт па раздзелах, а пры наяўнасці папраўак унутры раздзелаў — па асобных артыкулах. Следам за гэтым праходзіць чытанне і зацверджанне бюджэта па раздзелах і артыкулах.

Ад імя групы дэпутатаў, працуючых у профсаюзах, дэпутат **Нікалаева** К. І. уносіць прапанову залічыць у адзіны дзяржаўны бюджэт СССР бюджэт сацыяльнага страхавання, паколькі сродкі, утвараемыя ў гэтым бюджэце, з'яўляюцца дзяржаўнымі сродкамі і па свайму назначэнню яны цалкам накіроўваюцца на тыя-ж мэты і задачы, якія вырашае дзяржаўны бюджэт у галіне матэрыяльнага і культурнага абслугоўвання працоўных мас. Совет Саюза аднагалосна прымае гэту прапанову.

Совет Саюза ў парадку паартыкульнага чытання аднагалосна зацвярджае — па артыкулах, а затым і ў цэлым — «Закон аб адзіным дзяржаўным бюджэце Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік на 1938 год».

Па прапанове дэпутата **Залікіна** А. Т. Совет Саюза прымае пастанову — даклад аб праекце «Палажэння аб судаўстройстве СССР, Саюзных і Аўтаномных рэспублік» заслухаць на сумесным пасяджэнні Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

На гэтым чацвертае пасяджэнне Другой Сесіі Совета Саюза закрываецца.

* * *

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

АБ ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ 14 жніўня 1938 года

Учора, 14 жніўня, у 6 гадзін вечара, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета СССР, у Крэмлі, адбылося чацвертае пасяджэнне Совета Нацыянальнасцей.

Старшынствуе — Старшыня Совета Нацыянальнасцей дэпутат **Швернік** Н. М.

У парадку дня — спрэчкі па дакладу аб адзіным дзяржаўным бюджэце СССР на 1938 год.

У спрэчках выступілі дэпутат **Красноў** П. Д. (Цывільская акруга, Чувашская АССР), Старшыня Дзяржплана СССР тав. **Вазнесенскі** Н. А. і дэпутат **Казакпаеў** А. (Акмолінская акруга, Казахская ССР). Тав. Казакпаеў гаворыць сваю прамову на казахскай мове; прамова яго затым пераводзіцца на рускую мову.

Па сканчэнні спрэчак Совет Нацыянальнасцей заслухоўвае заключныя словы дакладчыка — народнага камісара фінансаў СССР тав. **Зверэва** А. Г. і садакладчыка — Старшыні Бюджэтнай Камісіі Совета Нацыянальнасцей дэпутата **Хахлова** І. С.

Затым Совет Нацыянальнасцей пераходзіць да галасавання і зацверджання адзінага дзяржаўнага бюджэта СССР на 1938 год.

Совет Нацыянальнасцей прымае прапанову дэпутата Хахлова І. С. галасаваць бюджэт па раздзелах, а пры наяўнасці папраўак унутры раздзелаў — па асобных артыкулах. Следам за гэтым адбываецца чытанне і зацверджанне бюджэта па раздзелах і артыкулах.

Ад імя групы дэпутатаў, працуючых у профсаюзах, дэпутат **Маскатаў** П. Г. уносіць прапанову залічыць у адзіны дзяржаўны бюджэт СССР бюджэт сацыяльнага страхавання, паколькі сродкі, утвараемыя ў гэтым бюджэце, з'яўляюцца дзяржаўнымі сродкамі і па свайму назначэнню яны цалкам накіроўваюцца на тыя-ж мэты і задачы, якія вырашае дзяржаўны бюджэт у галіне матэрыяльнага і культурнага абслугоўвання працоўных мас. Совет Нацыянальнасцей аднагалосна прымае гэту прапанову.

Совет Нацыянальнасцей у парадку паартыкульнага чытання аднагалосна зацвярджае — па артыкулах, а затым і ў цэлым — «Закон аб адзіным дзяржаўным бюджэце Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік на 1938 год».

Па прапанове дэпутата **Вершкова** П. А. Совет Нацыянальнасцей прымае пастанову — даклад аб праекце «Палажэння аб судаўстройстве СССР, Саюзных і Аўтаномных рэспублік» заслухаць на сумесным пасяджэнні Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

На гэтым чацвертае пасяджэнне Другой Сесіі Совета Нацыянальнасцей закрываецца.

ПРАВЕРКА ВЫКАНАННЯ — БОЛЬШЭВІЦКІ СТЫЛЬ КІРАЎНІЦТВА

Выконваючы гістарычныя рашэнні лютаўска-сакавіцкага Пленума ЦК ВКП(б), указанні правадыра працоўных усяго свету — таварыша Сталіна, наша партыя правяла велізарную ачышчальную работу. Разгромлены і знішчаны асноўныя шпіёнскія гнёзды трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх бандытаў. Пры поўнай падтрымцы ўсіх працоўных нашай краіны, партыя бязлітасна выкрыла ворагаў народа, выхавала ў масах пачуццё рэвалюцыйнай пільнасці, пачуццё бязмежнай любві і адданасці вялікай сацыялістычнай радзіме.

Выдатнейшым вынікам выбараў кіруючых партыйных органаў у КП(б)Б, як і ва ўсёй нашай партыі, выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР, з'явілася смелае, шырокае вылучэнне на адказную партыйную, совецкую і гаспадарчую работу маладых, здольных людзей. Наша краіна ўправе ганарыцца вырашчанай арміяй новых кадраў з партыйных і непартыйных большэвікоў. Гэта яркае сведчанне таго, што ў рабочым класе, калгасным сялянстве, совецкай інтэлігенцыі нашай краіны тоіцца невычарпальная крыніца талентаў.

Прыход да кіраўніцтва маладых кадраў патрабуе ад партыйных арганізацый дакладна выконваць указанні нашай партыі аб спалучэнні давер'я з праверкай выканання. Яшчэ на XI з'ездзе партыі Владзімір Ільіч Ленін патрабаваў: **«Цэнтр цяжасці перанесці на падбор людзей, на праверку фактычнага выканання».** Праверка выканання — гэта неаддзялімая рыса ленінска-сталінскага стылю кіраўніцтва. Яна дае неабмежаваныя магчымасці своечасова выявіць недахопы, папярэдзіць памылкі, дапамагае выкрываць бюракратаў, чыноўнікаў, трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх лазутчыкаў.

Там, дзе адсутнічае праверка выканання, дзе справа канчаецца прыняццем рашэнняў на паперы, параджаецца самацёк, расхістваецца дысцыпліна. Гэта параджае ў кіраўнікоў пачуццё безадказнасці, бескантрольнасці. У такой абстаноўцы работнікаў часамі захлёствае цякучка, мітусня, у выніку ўпускаецца галоўнае і неабходнае. Зусім іншая справа, калі таварышы адчуваюць адказнасць, калі яны ведаюць, што прынятае рашэнне, данае даручэнне будзе сістэматычна правярацца да поўнага яго выканання. Гэта выхоўвае нашы кадры ў духу дакладнага і акуратнага выканання рашэнняў партыі і ўрада, прывучае іх быць дзяржаўнымі дзеячамі ленінска-сталінскага тыпу.

Праверка выканання набывае рашаючае значэнне ў падняцці ўсёй партыйна-масавай і вытворчай работы. У партарганізацыі магілеўскай фабрыкі імя Куйбышэва да справаздачна-выбарчага схода адсутнічала арганізацыя праверкі выканання, што парадзіла дрэнную падрыхтоўку да партыйнага дня, нізкай была актыўнасць комуністаў. Зараз справа карэнным чынам змянілася. Партком рэгулярна правярае выкананне даручэнняў комуністамі, інфарміруе на кожным сходзе аб выкананні прынятых рашэнняў. Гэта дапамагло парткому ліквідаваць недахопы, падняць выхаванне комуністаў, ператварыць партыйны сход у школу большэвіцкага выхавання кожнага члена і кандыдата партыі. Праверка выканання ўнесла жывы струмень у работу парткома і ўсёй партыйнай арганізацыі.

На справаздачна-выбарчым сходзе партыйнай арганізацыі швейнай фабрыкі «Кастрычнік» (г. Менск) комуністы рэзка крытыкавалі партком за адрыў ад нізавых цэхавых партыйных арганізацый. Ці змянілася зараз сістэма кіраўніцтва нізавымі партгрупамі, ці ліквідаваны ўказаныя недахопы? Не! Сакратар парткома тав. Ганчароў фармальна аднёсся да правільнай крытыкі недахопаў комуністамі, а партком фактычна адарваўся ад партыйных груп. Аб гэтым з усёй большэвіцкай праматой расказвалі комуністы на адбыўшыхся днямі справаздачна-выбарчых сходах цэхавых партыйных груп.

Партыйныя арганізацыі Полацкага раёна на сваіх сходах нямала вынеслі рашэнняў па наладжванню партыйнай, совецкай і гаспадарчай работы. Гэтыя каштоўныя прапановы комуністаў запісаны ў пратаколах, якія адсылаюцца ў райком партыі. Як зараз высветлілася, партыйныя дакументы — пратаколы ў райкоме ніхто не чытаў. Такія бяздушныя адносіны, бескантрольнасць прывялі да таго, што з 59 партарганізацый толькі 12 (і то з перабоямі) дасылаюць свае рашэнні ў райком. У выніку райком партыі не ведае, што робіцца ў пярвічных партарганізацыях. Парторгі прадастаўлены самім сабе, яны не памятаюць такога выпадку, каб райком праверыў выкананне свайго рашэння.

Нельга сказаць, каб АКПО ЦК КП(б)Б паказваў узоры ў наладжванні праверкі выканання. Некалькі месяцаў таму назад АКПО ЦК КП(б)Б правяраў, як праводзіцца падрыхтоўка да партыйных дзён у партарганізацыі магілеўскай шоўкавай фабрыкі імя Куйбышэва, Аршанскага чыгуначнага вузла і інш. Выяўлен быў рад недахопаў у правядзенні партыйнага дня. Прайшло некалькі месяцаў, а АКПО ЦК КП(б)Б і не думае правяраць, як партыйныя арганізацыі выканалі ўказанне. Такія факты не адзіныя. Гэта паказвае, што АКПО ЦК КП(б)Б не ўзначальвае барацьбу партарганізацый за арганізацыю сістэматычнай праверкі прынятых рашэнняў.

Прыведзеныя факты з усёй відавочнасцю паказваюць, што справа праверкі выканання не стала яшчэ асноўным стрыжнем кантролю прынятых рашэнняў. На сходах партыйнай арганізацыі гадзінамі гавораць аб важных справах, запісваюць у пратаколах выступленні комуністаў, прымаюць рашэнні, а праз некаторы час аб гэтым забываюць. Такая практыка прывівае комуністам стэму безадказнасці, зніжае іх актыўнасць, бо яны бачаць, што ўнесеныя прапановы, правільная крытыка недахопаў астаюцца пустой балбатнёй, на якую кіраўнікі не звяртаюць увагі.

Задача абкомаў, гаркомаў і райкомаў партыі заключаецца ў тым, каб арганізаваць праверку выканання зверху данізу, увесці ў практыку справаздачы кіраўнікоў партыйных, совецкіх і гаспадарчых арганізацый аб выкананні прынятых рашэнняў. На сходах сакратар парткома ці райкома абавязан дакладваць комуністу, як выкананы рашэнні папярэдніх сходаў, дакладваць, як комуністы выконваюць дадзеныя ім даручэнні.

Кіраўнікам партыйных арганізацый трэба ўсвядоміць, што найбольш аўтарытэтнае тое рашэнне, якое абумоўлена тэрмінамі, адрасуецца да канкрэтных выканаўцаў і прадугледжвае дакладную сістэму кантролю.

ДЗЕННІК ПАСЯДЖЭННЯЎ СЕСІІ 14 жніўня 1938 г.

У СОВЕЦЕ САЮЗА

Раніцой, 14 жніўня, адкрываецца чацвертае пасяджэнне Совета Саюза.

У ложах — кіраўнікі партыі і ўрада. Члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, Народныя Камісары.

Прадаўжаюцца спрэчкі па дакладу Аб адзіным дзяржаўным бюджэце СССР на 1938 год.

Старшынствуючы — Намеснік Старшыні Совета Саюза дэпутат **Лысенка** Т. Д. прадастаўляе слова дэпутату **Верэндзякіну** В. В. Тав. Верэндзякін гаворыць аб поспехах Мардоўскай Аўтаномнай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі:

— Да Кастрычніцкай рэвалюцыі Мардовія з'яўлялася адным з самых аграрна-адсталых раёнаў. За годы сталінскіх пяцігодак Мардоўская АССР атрымала прамысловасць, узброеную навейшым абсталяваннем і тэхнікай. Толькі за апошнія пяць год бюджэт Мардоўскай АССР узрос больш, чым у чатыры разы.

Дэпутат Верэндзякін рэзка крытыкуе работу Наркамзема СССР.

Дэпутат **Нікіцін** А. Н. спыняецца на гіганцкіх поспехах сацыялістычнага будаўніцтва ў Ленінградзе і Ленінградскай вобласці. Ленінград і Ленінградская вобласць выпускаюць прамысловай прадукцыі столькі, колькі выпускала раней уся царская Расія. Прамысловасць Ленінграда і вобласці ў стане не толькі аснашчаць перадавой тэхнікай нашу народную гаспадарку, але і даваць першакласныя сродкі ўзбраення для Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. Пры непасрэднай дапамозе Цэнтральнага Камітэта большэвіцкай партыі і совецкага ўрада праведзена велізарная работа па рэканструкцыі горада Леніна.

Дэпутат **Волкаў** М. А. адзначае поспехі сацыялістычнага будаўніцтва ў Саратаўскай вобласці, якія знайшлі сваё яркае адлюстраванне ў росце мясцовага бюджэта. Бюджэт вобласці на 1938 г. складае 316 млн. руб. — на 19,6 проц. вышэй мінулагодняга.

Тав. Волкаў крытыкуе Народны камісарыят машынабудаўніцтва, які дрэнна кіруе будаўніцтвам новых буйнейшых заводаў у Саратаўскай вобласці.

Выступіўшы ў спрэчках Старшыня Камітэта па справах Вышэйшай школы пры СНК СССР тав. **Кафтанаў** С. В. адзначыў, што ва ўсіх капіталістычных краінах назіраецца рэзкі ўпадак вышэйшай асветы.

У СССР у вышэйшай школе навучаецца 550 тыс. чалавек — больш, чым ва ўсіх 23 капіталістычных краінах Еўропы разам узятых.

У Совецкім Саюзе ў надзвычай кароткі тэрмін створаны кадры ўласнай совецкай інтэлігенцыі, якая выйшла з асяроддзя рабочых і сялян.

Па бюджэту, унесенаму на зацверджанне Сесіі, расходы на вышэйшую асвету ўзрастаюць у параўнанні з 1934 годам больш, чым удвая — з 986 млн. руб. да 2.195 млн. руб. у 1938 г.

Па сканчэнні прамовы тав. Кафтанава спрэчкі па дакладу аб адзіным дзяржаўным бюджэце СССР на 1938 г. спыняюцца.

З заключным словам выступае дакладчык — народны камісар фінансаў СССР тав. **Зверэў** А. Г.

Тав. Зверэў адзначае, што праект адзінага дзяржаўнага бюджэта СССР на 1938 г., прадстаўлены Советам Народных Камісараў СССР, сустрэў аднадушнае адабрэнне. Гэта паказвае, што бюджэт адлюстроўвае задачы, пастаўленыя перад нашай краінай у галіне развіцця народнай гаспадаркі, культуры, далейшага падняцця матэрыяльнага ўзроўню працоўных і ўмацавання абараназдольнасці.

Тав. Зверэў асобна спыняецца на прапановах Бюджэтнай Камісіі Совета Саюза. Ён заяўляе, што Соўнарком Саюза ССР лічыць мэтазгоднымі прапановы Бюджэтнай камісіі аб павелічэнні даходнай і расходнай часткі бюджэта.

Гаворачы аб крытычных заўвагах, па рабоце асобных гаспадарчых Наркаматаў — Наркамзага, Наркамзема, Наркаммаша, Наркамгандлю, не выконваючых раду сваіх фінансавых абавязацельстваў перад дзяржаўным бюджэтам, тав. Зверэў па даручэнню Совета Народных Камісараў заяўляе, што Соўнарком улічыць усе гэтыя крытычныя заўвагі і прыме неабходныя меры да паляпшэння работы Наркаматаў. Тав. Зверэў лічыць таксама безумоўна правільнымі крытычныя заўвагі аб рабоце Наркамфіна Саюза, выказаныя на Сесіі Вярхоўнага Совета СССР.

— Бюджэт, які зацвердзяць дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР, — заканчвае сваю прамову тав. Зверэў, — будзе сапраўдным бюджэтам краіны сацыялізма. Мы павінны мабілізаваць усю ўвагу для таго, каб цалкам выканаць бюджэт па даходах. А гэта значыць, што мы зможам прафінансаваць тую каласальнейшую праграму работ, якая прынята ўрадам на 1938 год.

Пасля тав. Зверэва з заключным словам выступае старшыня Бюджэтнай камісіі Совета Саюза дэпутат **Сідараў** І. І. Адзначаючы, што абмеркаванне адзінага дзяржаўнага бюджэта прайшло на высокім палітычным узроўні, тав. Сідараў гаворыць, што трэба па-большэвіцку забяспечыць выкананне гэтага бюджэта, які адлюстроўвае магутнасць краіны сацыялізма. Трэба павесці рашучую барацьбу з парушэннем бюджэтнай дысцыпліны і патрабаваць ад усіх наркаматаў, ведамстваў, ад усіх арганізацый поўнага выканання ўсіх абавязацельстваў перад дзяржаўным бюджэтам. Трэба моцна папрацаваць і дэпутатам Вярхоўнага Совета з тым, каб забяспечыць выкананне бюджэта.

Тав. Сідараў гаворыць, што пры абмеркаванні бюджэта асаблівае адабрэнне ўсіх выступаўшых дэпутатаў выклікалі намечаныя асігнаванні на справу ўмацавання абароны краіны ў размеры 27 мільярдаў руб. Гэта — сведчанне бязмежнай любві да радзімы, аднадушнага жадання ўмацаваць магутнасць Чырвонай Арміі, Паветранага і Ваенна-Марскога Флота. Гэта — сведчанне таго, што ўвесь наш народ гатоў даць адпор любому ворагу, гатоў разбіць на галаву любога ворага.

Прамова тав. Сідарава сустракаецца бурнымі апладысментамі. Дэпутаты наладжваюць авацыю ў гонар таварыша Сталіна і главы совецкага ўрада таварыша Молатава. Раздаюцца воклічы: «Вялікаму правадыру і настаўніку таварышу Сталіну — ура!», «Няхай жыве таварыш Молатаў!»

Совет Саюза пераходзіць да галасавання і зацверджання адзінага дзяржаўнага бюджэта СССР на 1938 год.

Ад імя групы дэпутатаў, працуючых у профсаюзах, дэпутат **Нікалаева** К. І. уносіць прапанову залічыць у адзіны дзяржаўны бюджэт СССР бюджэт сацыяльнага страхавання, паколькі сродкі, утвараемыя ў гэтым бюджэце, з'яўляюцца дзяржаўнымі сродкамі і па свайму назначэнню яны цалкам накіроўваюцца на тыя-ж мэты і задачы, якія вырашае дзяржаўны бюджэт у галіне матэрыяльнага і культурнага абслугоўвання працоўных мас. Совет Саюза аднагалосна прымае гэту прапанову.

Совет Саюза ў парадку паартыкульнага чытання аднагалосна зацвярджае — па артыкулах, а затым і цалкам — «Закон аб адзіным дзяржаўным бюджэце Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік на 1938 год».

Па прапанове дэпутата **Залікіна** А. Т. Совет Саюза прымае пастанову — даклад аб праекце «Палажэння аб судаўстройстве СССР, Саюзных і Аўтаномных рэспублік» заслухаць на сумесным пасяджэнні Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

На гэтым чацвёртае пасяджэнне Другой Сесіі Совета Саюза закрываецца.

У СОВЕЦЕ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

Вечарам 14 жніўня адбылося чацвёртае пасяджэнне Совета Нацыянальнасцей, на якім прадаўжалася абмеркаванне адзінага дзяржаўнага бюджэта СССР на 1938 год.

У ложах — кіраўнікі партыі і ўрада, Члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, Народныя Камісары.

Старшынствуе — Старшыня Совета Нацыянальнасцей дэпутат **Швернік** Н. М.

Першым у спрэчках выступае дэпутат **Красноў** Н. Д. Падтрымліваючы прадстаўлены праект бюджэта, дэпутат Красноў гаворыць, што працоўныя нашай краіны з пачуццём асобага задавалення сустракаюць прапанову ўрада аб асігнаванні 27 мільярдаў рублёў на мерапрыемствы па ўмацаванню абароны нашай радзімы.

Дэпутат Красноў адзначае, што на аснове росту фінансавання сацыялістычнага будаўніцтва Чувашскай рэспублікі валавая прадукцыя яе прамысловасці за 20 год вырасла ў 22 разы.

— Бюджэт сацыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян, — гаворыць старшыня Дзяржплана СССР тав. **Вазнесенскі** Н. А., — з'яўляецца самым моцным бюджэтам у свеце.

Трываласць нашага бюджэта асновала на няўхільным уздыме ўсяе народнай гаспадаркі. Тэмпы росту прамысловай прадукцыі ў першым паўгоддзі бягучага года нараслі з месяца ў месяц. У студзені прадукцыя ўсёй прамысловасці вырасла на 5,6 проц. Супроць студзеня мінулага года, у лютым яна вырасла ўжо на 9 проц., у сакавіку — на 12 проц., у красавіку — на 15 проц., у маі — на 16,2 проц. і ў чэрвені — на 17,8 проц. Яшчэ больш высокія тэмпы росту дала цяжкая прамысловасць: у студзені яе прадукцыя вырасла на 6,5 проц., у лютым — на 10,6 проц., у сакавіку — на 13,4 проц. у красавіку — на 18 проц., у маі — на 19,6 проц. і ў чэрвені на 23,3 проц. Па аб'ёму прамысловай прадукцыі СССР моцна заняў другое месца ў свеце.

Совецкі Саюз мае велізарныя харчовыя рэсурсы. У СССР ёсць метал для сустрэчы фашысцкіх агрэсараў. У Совецкім Саюзе ёсць паліва для нашых танкаў і самалётаў. У Совецкім Саюзе ёсць усё неабходнае для матэрыяльнага ўзбраення нашай доблеснай Чырвонай Арміі, — заяўляе тав. Вазнесенскі.

Апошнім у спрэчках выступае дэпутат **Казакпаеў** А. з прамовай на казахскай мове.

Адабраючы прадстаўлены ўрадам бюджэт на 1938 год, дэпутат Казакпаеў гаворыць, што гэты бюджэт цалкам адлюстроўвае інтарэсы народаў усіх нацыянальных рэспублік нашага вялікага Совецкага Саюза. Ён адзначае, што за годы совецкай улады Казахстан ператварыўся ў квітнеючую індустрыяльна-аграрную сацыялістычную рэспубліку. 120 новых буйных прадпрыемстваў

(Працяг на 2-й стар).

УКАЗ

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

АБ ЗАЦВЯРДЖЭННІ НОВАГА ІЗАБРАЖЭННЯ ДЗЯРЖАЎНАГА ГЕРБА БССР

У адпаведнасці з унясеннем Першай Сесіяй Вярхоўнага Совета БССР змен у артыкул 119 Канстытуцыі БССР зацвердзіць наступнае ізабражэнне дзяржаўнага герба Беларускай Совецкай Социялістычнай Рэспублікі.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР
Н. НАТАЛЕВІЧ

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР
Л. ПАПКОЎ.

г. Менск. 29 ліпеня 1938 г.

АПІСАННЕ ГЕРБА БЕЛАРУСКАЙ ССР

Дзяржаўны Герб Беларускай Совецкай Социялістычнай Рэспублікі складаецца з ізабражэння ў праменнях усходзячага сонца сярпа і молата, абкружаных вянком, які складаецца злева з жытніх каласоў, пераплеценых канюшынай, і справа — з жытніх каласоў, пераплеценых ільном; унізе паміж абодвума палавінамі вянка знаходзіцца частка зямнога шара. Абедзве палавіны вянка перавіты чырвонай лентай, на якой змешчаны надпісы на беларускай і рускай мовах: «Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!» і ніжэй ініцыялы «БССР». Уверсе герба знаходзіцца пяціканцовая звязда.

ДА ПАДЗЕЙ У РАЁНЕ ВОЗЕРА ХАСАН

Пры першай сустрэчы ваенных прадстаўнікоў СССР і Японіі 11 жніўня г.г. ваеннымі прадстаўнікамі СССР было заяўлена, што не гледзячы на спыненне ў 13 гадзін 30 мінут 11 жніўня (мясцовага часу) баявых дзеянняў, частка японскіх войск парушыла пагадненне аб перамір'і і, скарыстаўшы перамір'е прасунулася наперад на 100 метраў і заняла частку паўночнага ската вышыні Заазернай (Чанкуфын). Не гледзячы на пратэст ваенных прадстаўнікоў СССР і патрабаванне іх аб неадкладным адводзе японскіх войск на іх ранейшыя пазіцыі, японскія ваенныя прадстаўнікі катэгарычна адмовіліся выканаць гэта законнае патрабаванне. У сувязі з тым, што на ўказаным участку войскі абодвух старон зблізіліся да 4—5 метраў, і ўзброенная сутычка магла стыхійна зноў узнікнуць у любы момант, ваенныя прадстаўнікі абодвух бакоў на месцы вырашылі абаюдна адвесці на гэтым участку на 80 метраў назад войскі кожнай стараны. Па атрыманні аб гэтым данясенні совецкае камандаванне на Далёкім Усходзе ў адпаведнасці з заключаным пагадненнем аб перамір'і аддала распараджэнне аб неадкладным [illegible]

[illegible]

Аднначасова Народны Камісар па замежных справах тав. Літвінаў указаў паслу Японіі п. Сігеміцу на гэта парушэнне перамір'я японскімі войскамі, патрабаваўшы адводу іх на гэтым участку не менш, чым на 100 метраў, папярэдзіўшы, што калі гэта не будзе выканана, то ўрад СССР будзе лічыць перамір'е парушаным па віне Японіі.

К данаму моманту японскія войскі адведзены ад вышэйуказанага пункта.

12 і 13 жніўня адбыліся зноў сустрэчы ваенных прадстаўнікоў СССР і Японіі, удакладніўшых размяшчэнне войск абодвух старон.

Аднак, на прапанову ваенных прадстаўнікоў СССР 13 жніўня падпісаць пратакол і карту, фіксіруючыя размяшчэнне войск абодвух старон, японскія ваенныя прадстаўнікі адмовіліся гэта зрабіць, заявіўшы, што яны чакаюць указанняў ад свайго вышэйшага начальства і, што, напэўна, прыбудзе для гэтага другая, больш аўтарытэтная камісія.

На гэтым ваенныя прадстаўнікі абодвух старон расталіся.

14 жніўня новых сустрэч не было.

У раёне канфлікта зараз спакойна.

13 жніўня па прапанове японскіх ваенных прадстаўнікоў і са згоды [illegible] да 600 чалавек і раненымі да 2.500 (БЕЛТА).

ДРУГАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР 1-га СКЛІКАННЯ

ДЗЕННІК ПАСЯДЖЭННЯЎ СЕСІІ

14 жніўня 1938 года

У СОВЕЦЕ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

(ПРАЦЯГ)

пабудавана ў Казахстане. Ён стаў рэспублікай медзі, цынка, свінца, вугалю, буйнай харчовай прамысловасці.

Пасля перапынку дакладчык — Народны Камісар Фінансаў СССР тав. Зверэў А. Г. — выступае з заключным словам.

— На пасяджэннях Совета Нацыянальнасцей і Совета Саюза, — гаворыць тав. Зверэў, — дэпутаты ўсебакова абмеркавалі праект адзінага дзяржаўнага бюджэта, прадстаўленага Совнаркомам СССР. Яны аднадушна адобрылі гэты праект. Пры абмеркаванні праекта Бюджэтная камісія ўнесла папраўкі ў даходную і расходную часткі бюджэта.

Тав. Зверэў павядамляе Совету Нацыянальнасцей, што Совнарком СССР не супярэчыць супроць прапаноў Бюджэтнай камісіі.

Дэпутаты Вярхоўнага Совета ўказвалі таксама на шэраг недахопаў у рабоце Наркамата, у прыватнасці, [illegible] Наркамат [illegible], не выконваюць сваіх фінансавых абавязацельстваў перад дзяржаўным бюджэтам, не выконваюць плававых заданняў [illegible].

— Совет Народных Камісараў, — гаворыць тав. Зверэў, — даручыў мне заявіць дэпутатам Вярхоўнага Совета, што Совнаркомам у бліжэйшы час будуць прыняты адпаведныя канкрэтныя мерапрыемствы для ліквідацыі ўказаных недахопаў [illegible].

Тав. Зверэў заявіў таксама, што ён цалкам і поўнасцю падзяляе крытычныя заўвагі дэпутатаў і старшыні Бюджэтнай камісіі аб рабоце Народнага камісарыята фінансаў СССР. Наркамфін СССР павінен палепшыць сваю работу. Побач з гэтым у рэспубліках і абласцях трэба палепшыць [illegible] адносіны да совецкай капейкі.

Тав. Зверэў звяртае асобую ўвагу дэпутатаў Вярхоўнага Совета на слабае асваенне сродкаў па жыллёва-камунальнаму і сацыяльна-бытавому будаўніцтву з боку мясцовых советаў, органаў аховы здароўя і асветы. Таджыкская рэспубліка за першае паўгоддзе выканала толькі 17,3 проц. гадавога плана жыллёва-камунальнага і сацыяльна-бытавога будаўніцтва, Беларуская — 22 проц., Кіргізская — 24,4 проц. і т. д. Прычына ў тым, што мясцовыя советы не падрыхтаваліся да будаўніцтва. Неймаверна зацягнулася складанне праектаў і каштарысаў.

— Мы павінны, — заканчвае сваю прамову тав. Зверэў, — мабілізаваць усе сілы для таго, каб забяспечыць выкананне бюджэта на 1938 год.

Далей з заключным словам выступае Старшыня Бюджэтнай Камісіі Совета Нацыянальнасцей тав. Хахлоў І. С.

— Наш бюджэт, — гаворыць ён, — адлюстроўвае інтарэсы многанацыянальнага совецкага народа. Вось чым тлумачыцца аднадушнасць, з якой праходзіла абмеркаванне праекта адзінага дзяржаўнага бюджэта.

[illegible] японскіх агрэсараў на граніцы нашага Далёкага Усходу. Трэба сказаць, што Сесія Вярхоўнага Совета засядае з бальшавіцкім спакоем, з бальшавіцкай упэўненасцю, [illegible] Чырвонасцяжнага Фронта разбілі нахабных [illegible] на граніцы нашага Совецкага Саюза.

Наша Сесія [illegible] перад усім светам маральна-палітычнае адзінства совецкага народа, яго згуртаванасць вакол партыі Леніна—Сталіна, вакол правадыра народаў таварыша Сталіна.

Дэпутаты і госці сустракаюць гэтыя словы бурнымі апладысментамі. [illegible]

[illegible]

Ад імя групы дэпутатаў [illegible] уносіць прапанову [illegible] адзінага дзяржаўнага бюджэта СССР [illegible].

[illegible]

На гэтым пасяджэнне Совета Нацыянальнасцей закрываецца. (БЕЛТА).

ПАСЯДЖЭННЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

13 жніўня адбылося чарговае пасяджэнне Совета Народных Камісараў БССР.

На прапанову старшыні Соўнаркома тав. К. В. Кісялёва першым пунктам парадку дня было разгледжана пытанне **аб становішчы хавання спраў і розных перапісак у наркаматах, цэнтральных арганізацыях і райвыканкомах.**

[illegible]

(БЕЛТА).

Прамова дэпутата Н. Я. НАТАЛЕВІЧА

у спрэчках па дакладу АБ АДЗІНЫМ ДЗЯРЖАЎНЫМ БЮДЖЭЦЕ СССР НА 1938 г. НА ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА САЮЗА 13 жніўня 1938 года

Таварышы дэпутаты, на зацвярджэнне 2-й Сесіі Вярхоўнага Совета СССР Советам Народных Камісараў Саюза ССР унесены адзіны дзяржаўны бюджэт Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік на 1938 год.

Бюджэт нашай сацыялістычнай дзяржавы ў 1938 годзе па даходах дасягае каласальнай сумы — 125.184,2 млн. руб. Па расходах — 123,684,2 млн. руб. Даход перавышае расход на 1.500 млн. руб. Такога магутнага бюджэта не мае ні адна капіталістычная краіна.

СССР, краіна пераможнага сацыялізма, мае самы вялікі, самы магутны і самы ўстойлівы адзіны дзяржаўны бюджэт.

Запраектаваная сума адзінага дзяржаўнага бюджэта на 1938 год сведчыць аб устойлівасці совецкага рубля, аб фінансавай і гаспадарчай магутнасці нашай сацыялістычнай радзімы, аб несакрушальнай сіле і магутнасці нашай сацыялістычнай дзяржавы. У ажыццяўленні нашага дзяржаўнага бюджэта мовна ўпэўненасць ўсе працоўныя вялікага Совецкага Саюза.

У нас ёсць усе магчымасці для яго выканання.

Матэрыяльныя рэсурсы нашай краіны каласальныя. Сілы і магчымасці вялікага совецкага народа бязмежны. Працоўныя нашай вялікай радзімы ясна ўяўляюць, што цвёрдае і няўхільнае выкананне дзяржаўнага бюджэта забяспечвае ажыццяўленне планаў вялікай сацыялістычнай будоўлі. Рэалізацыя ўнесенага на зацвярджэнне 2-й Сесіі Вярхоўнага Совета СССР дзяржаўнага бюджэта на 1938 год яшчэ ў большай меры палепшыць і павысіць дабрабыт працоўных, дасць магчымасць яшчэ ў большай ступені аснасціць навейшай баявой тэхнікай нашу слаўную, любімую і непераможную Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію — вернага вартавога нашых совецкіх рубяжоў, дасць магчымасць на страх ворагам і на радасць прыяцелям яшчэ вышэй падняць боездольнасць нашай вялікай сацыялістычнай радзімы.

Працоўныя нашай краіны добра ведаюць, што кожны рубель і кожная капейка з совецкага дзяржаўнага бюджэта ідзе на справу сацыялістычнага будаўніцтва, на карысць вялікага совецкага народа. Вось чаму кожны грамадзянін Совецкага Саюза, як горды патрыёт сваёй радзімы, лічыць сваім доўгам і гонарам прыкласці ўсе намаганні к таму, каб садзейнічаць выкананню дзяржаўнага бюджэта на 1938 год.

Паспяховае ажыццяўленне совецкага дзяржаўнага бюджэта забяспечвае сістэма нашай сацыялістычнай дзяржавы, у перавагах якой даўно пераканаліся не толькі нашы прыяцелі, але і нашы ворагі. Некаторыя з гэтых ворагаў пераканаліся ў перавагах сацыялістычнай сістэмы на сваіх спінах.

Паспяховае ажыццяўленне дзяржаўнага бюджэта забяспечваецца мудрым кіраўніцтвам нашай слаўнай непераможнай партыі Леніна—Сталіна і асабіста вялікага і мудрага таварыша Сталіна. **(Бурныя апладысменты).**

У нашай партыі і совецкага ўрада няма іншых інтарэсаў, акрамя інтарэсаў совецкага народа. Таму адзіны дзяржаўны бюджэт на 1938 год, які ўносіцца нашым совецкім урадам на зацвярджэнне Другой Сесіі Вярхоўнага Совета Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік, выражае волю і спадзяванні ўсяго совецкага народа.

Паны капіталісты лічаць неабходным не ставіць пытання аб дзяржаўным бюджэце на абмеркаванне буржуазных парламентаў. Яны імкнуцца ўтоіць ад працоўных эксплаататарскі і паразітычны характар капіталістычнага бюджэта, гэтым самым прабуючы ўтоіць паразітычны характар самога капіталізма. Совецкаму ўраду няма чаго скрываць ад народа крыніцы даходнай часткі бюджэта і артыкулы яго расходнай часткі. Наадварот, совецкі ўрад выносіць на абмеркаванне і зацвярджэнне Вярхоўнага Совета СССР дзяржаўны бюджэт, каб увесь совецкі народ праз сваіх выбраннікаў — дэпутатаў Вярхоўнага Совета — абмеркаваў і зацвердзіў кожны артыкул даходаў і расходаў, каб кожны совецкі рубель эканомна і рацыянальна быў скарыстан у інтарэсах сацыялістычнага будаўніцтва, росквіту нашай радзімы і ўмацавання яе абароназдольнасці.

Увесь многамільённы совецкі народ, як адзін чалавек, будзе змагацца за выкананне мерапрыемстваў, забяспечваючых выкананне нашага дзяржаўнага бюджэта. У гэтым перавага і сіла совецкага дэмакратызма, у гэтым перавага і моцнасць нашага дзяржаўнага бюджэта.

Запраектаваная даходная частка адзінага дзяржаўнага бюджэта Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік на 1938 год у суме 125.184,2 млн. руб. адлюстроўвае, як у люстры, усю веліч перамог рабочага класа і калгаснага сялянства, дасягнутых пад кіраўніцтвам слаўнай, непераможнай партыі Леніна—Сталіна і нашага мудрага правадыра і настаўніка—вялікага Сталіна. **(Бурныя апладысменты).**

Мы стварылі сваю цяжкую індустрыю, што дало нам магчымасць падвесці тэхнічную базу пад усе галіны народнай гаспадаркі, забяспечыць эканамічную незалежнасць ад капіталістычных краін, умацаваць абароназдольнасць совецкай краіны, зрабіць нашу радзіму непрыступнай крэпасцю, аб якую абламае зубы любы фашысцкі сабака, калі ўздумае парушыць недатыкальнасць нашых совецкіх граніц.

Мы сталі краінай сацыялістычнага земляробства. Нашы калгаснікі жывуць заможным, культурным, шчаслівым жыццём. Небывалага росквіту ў галіне культуры і мастацтва дасягнулі народы нашага многанацыянальнага Совецкага Саюза.

Наш СССР — краіна перадавой індустрыі, перадавой сельскай гаспадаркі, перадавой навукі і тэхнікі, краіна светлага, радаснага, культурнага, заможнага жыцця мільёных мас. Усімі гэтымі дасягненнямі і перамогамі совецкі народ абавязан партыі Леніна—Сталіна і мудраму правадыру, другу і настаўніку вялікаму Сталіну. **(Бурныя апладысменты).**

Штодзённыя клопаты нашай партыі і совецкага ўрада аб эканамічным і культурным развіцці нацыянальных рэспублік і абласцей знаходзіць сваё яркае адлюстраванне ў бюджэце Беларускай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі на 1938 год.

Бюджэт БССР на 1938 год складае 1.167.210 тыс. руб. Беларусь да Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі не мела сваёй дзяржаўнасці. Значыцца, у той час не магло быць і гутаркі аб дзяржаўным бюджэце ў Беларусі. Багацці Беларусі — лясы, землі — належалі памешчыкам, князям і папам. Беларускі селянін вякамі гнуў спіну на польскіх і рускіх памешчыкаў, кулакоў і папоў, жыў у галечы, холадзе і голадзе. Зямля апрацоўвалася сахой і драўлянай бараной, хлеб пяклі напалову з мякінай і карой, і то хапала толькі да каляд.

Беларускі народ у пісьме вялікаму Сталіну ўспамінае сваё кашмарнае мінулае словамі:

«А было нядаўна, а было калісьці
Калі мы з зямелькі не мелі карысці,
На абед была нам лебяда з мякінай,
А далей магіла пад сухой асінай».

Галеча і голад гналі беларускага селяніна на перасяленне. У адну Амерыку за 12 дарэвалюцыйных год пераехала 80 тыс. чалавек, у Сібір перасялілася 642 тыс. чалавек.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя навекі пахавала памешчыкаў, капіталістаў і ўсіх эксплаататараў. Вялікая Кастрычніцкая рэвалюцыя дала магчымасць разгарнуцца найвялікшым творчым сілам і здольнасцям беларускага народа. Не гледзячы на проіскі подлых ворагаў народа, прадажнай трацкісцка-бухарынскай і буржуазна-нацыяналістычнай зграі нямецкіх і польскіх шпіёнаў і дыверсантаў, Беларуская Совецкая Сацыялістычная Рэспубліка пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна і пры велізарнай дапамозе вялікага гераічнага рускага народа дабілася ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва выдатных поспехаў.

Беларусь стала індустрыяльна-аграрнай рэспублікай з буйной прамысловасцю і сацыялістычнай сельскай гаспадаркай. Там, дзе раней па полю цягнуў саху і драўляную барану захудалы і слабасільны конь, зараз працуе трактар і камбайн.

Беларусь стала квітнеючай ордэнаноснай рэспублікай. Совецкі Саюз забяспечыў для БССР няўхільны рост дзяржаўнага бюджэта і адпаведна высокія тэмпы развіцця сацыялістычнай прамысловасці.

Валавая прадукцыя ўсёй прамысловасці на тэрыторыі цяперашняй Беларусі ў 1913 годзе ў цэнах 1927 года складала 89 млн. руб. Аб'ём валавой прадукцыі ў 1937 г. — 2.100 млн. руб.

За годы двух сталінскіх пяцігодак Беларусь карэнным чынам змяніла свой твар. Цяпер у нас ёсць прамысловасць металаапрацоўчая, тарфяная, лясных будматэрыялаў, хімічная, паліграфічная, сельскагаспадарчага машынабудаўніцтва, станкабудаўніцтва, лёгкая і харчовая.

Запраектаваныя па бюджэту 1938 года расходы на [illegible] БССР у суме 66 млн. руб. дадуць магчымасць [illegible] яшчэ [illegible] тэхнічную [illegible].

Некалькі слоў аб сельскай гаспадарцы. Ворагі народа, здраднікі нашай радзімы, польскія найміты шмат нашкодзілі ў сельскай гаспадарцы. Наша партыя, урад і органы НКВД на чале з слаўным сталінскім наркомам тав. Н. І. Ежовым, наш вялікі Сталін дапамаглі беларускаму народу выкрыць і знішчыць заклятых ворагаў народа і аказалі нам вялікую дапамогу ў перабудове сельскай гаспадаркі.

Да Вялікай сацыялістычнай рэвалюцыі ў Беларусі было 838.400 аднаасобных сялянскіх гаспадарак, 214.587 сох і 420.942 драўляныя бараны.

Цяпер у нас 9.964 калгасы, якія засяваюць 96,4 проц. усёй пасеўнай плошчы, 215 МТС з наяўнасцю 8.140 трактараў, 1.000 камбайнаў, 3.800 малацілак, 1.200 ільнацерабілак, 3.416 аўтамашын. Уся гэта тэхніка дапамагае беларускаму народу ў барацьбе за высокі ўраджай, за заможнае, шчаслівае калгаснае жыццё.

36.465 тыс. руб., запраектаваныя па бюджэту 1938 года на развіццё сельскай гаспадаркі Беларусі, забяспечваюць яшчэ большыя магчымасці для тэхнічнага аснашчэння земляробства, для яшчэ большага гаспадарчага і арганізацыйнага ўмацавання калгасаў і бальшэвіцкай барацьбы нашых калгаснікаў за высокі сталінскі ўраджай, за заможнае і культурнае жыццё.

На сацыяльна-культурныя патрэбы намечана адпусціць для Беларускай ССР у 1938 годзе 830 млн. руб. супроць 685 млн. руб. у 1937 годзе, што дае рост у параўнанні з мінулым годам на 21,2 проц.

Да рэвалюцыі 75 проц. насельніцтва Беларусі было непісьменным. Жанчын непісьменных 90 проц. Затое ў Беларусі было 3 тыс. цэркваў, 704 сінагогі, 113 касцёлаў, 5 тысяч манапольк, 6 тысяч папоў, равінаў і ксяндзоў.

Царскі ўрад у 1914 годзе на народную асвету расходаваў каля 60 кап. на чалавека. Зараз у Беларусі расходуецца больш 100 рублёў на чалавека.

Беларусь зараз з'яўляецца рэспублікай суцэльнай пісьменнасці. У БССР ёсць 7.069 школ, у іх навучаецца 1.068.000 дзяцей працоўных; у 98 тэхнікумах вучыцца 32.976 студэнтаў; у 23 ВНУ — 14.626 студэнтаў. У школах працуюць 32.050 настаўнікаў. Кожны год з ВНУ і тэхнікумаў выпускаюцца тысячы маладых совецкіх спецыялістаў, актыўных будаўнікоў сацыялізма.

Толькі ва ўмовах краіны пераможнага сацыялізма магчым такі росквіт культуры, навукі і мастацтва.

Нястомныя клопаты партыі, совецкага ўрада і асабіста таварыша Сталіна аб паляпшэнні матэрыяльна-бытавых умоў працоўных знаходзяць сваё яркае адлюстраванне ў расходнай частцы бюджэта на 1938 год.

У 1914 годзе на ахову здароўя па Беларусі царскі ўрад зрасходаваў 800 тыс. рублёў. У 1938 годзе па бюджэту БССР (не ўключаючы мясцовы бюджэт) намечана зрасходваць на ахову здароўя 69.964 тыс. руб. і на справу сацыяльнага забеспячэння—32.322 тыс. руб.

З моманту выдання закона аб дапамозе многадзетным выдана дзяржаўнай дапамогі 55.212 тыс. рублёў.

Так з года ў год расце матэрыяльна-культурны дабрабыт працоўных мас Беларусі.

Я цалкам і поўнасцю падтрымліваю прапанову выступаўшых дэпутатаў аб зацвярджэнні адзінага дзяржаўнага бюджэта СССР на 1938 год у тым выглядзе, у якім ён прадстаўлен на разгляд Другой Сесіі Вярхоўнага Совета СССР з улікам заўваг, якія ўнеслі дэпутаты. [illegible] фінансаў СССР тав. Зверэў справядліва [illegible] слабую работу фінансавых органаў БССР. Яго заўвага аб тым, што БССР адстае ў частцы паступлення даходаў па падатках і зборах з насельніцтва правільная. Тут не толькі віна фінансавых работнікаў, але і вялікая віна работнікаў сельсоветаў, райвыканкомаў і работнікаў абласнога і рэспубліканскага апарата. Віна іх заключаецца ў тым, што яны не вядуць сапраўднай бальшэвіцкай работы з аднаасобнікамі, не здолелі дабіцца выканання імі ў тэрмін дзяржаўных абавязацельстваў. Па сутнасці гэтыя работнікі самі сталі на шлях процізаконнай практыкі, не спагнаўшы да гэтага часу з аднаасобнікаў лічачуюся запазычанасць па сельгаспадатку ў суме 3.162 тыс. рублёў і па культзборах у суме 8.418 тыс. руб. Работнікі БССР несумненна ўлічаць у сваёй практычнай рабоце крытычныя заўвагі тав. Зверэва, і адставанне будзе ліквідавана ў самы бліжэйшы час.

Я лічу неабходным звярнуць увагу работнікаў Наркамфіна і асабіста тав. Зверэва на нездавальняючую работу апарата Наркамфіна па складанню матэрыялаў да бюджэта. У прыватнасці да гэтага часу не ўнесена яснасць у пытанне аб ліквідацыі прарыву ў абаротных сродках Наркаммясцпрома БССР у суме 6 млн. руб. Пры зверстванні фінансавага плана Наркамлеса Наркамфін СССР выключыў 4.692 тыс. руб. прылічваючыхся да звароту тэсту Лесбел па адлічэннях ад прыбыткаў за 1937 год. Гэту памылку Наркамфін прызнаў, але да гэтага часу не выправіў.

Асталіся не ўдакладненымі таксама адлічэнні падатку з абароту і лічбы па ўпраўленчых расходах у сувязі з арганізацыяй у рэспубліцы абласцей. Спадзяюся, што апарат Наркамфіна СССР і тав. Зверэў унясуць яснасць у бліжэйшыя-ж дні па ўсіх гэтых пытаннях.

Другая Сесія Вярхоўнага Совета СССР праходзіць ва ўмовах выключна абвостранай міжнароднай абстаноўкі. Не спыняючыяся правакацыі з боку фашысцкіх агрэсараў і ў прыватнасці правакацыі японскай ваеншчыны на нашых далёкаўсходніх граніцах сведчаць аб імкненні фашысцкіх дзяржаў уцягнуць нас у вайну. Праўда, усе гэтыя спробы разбіваюцца ўшчэнт аб несакрушальную сілу і магутнасць нашай слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Але гэтага ні ў якім выпадку не павінна нас супакойваць. Мы павінны яшчэ больш умацоўваць абароназдольнасць Совецкага Саюза, яшчэ больш павышаць баявую магутнасць Чырвонай Арміі. Вось чаму расходы на абарону нашай краіны у намечанай па праекту бюджэта суме 27 мільярдаў рублёў — дэпутаты беларускага народа сустракаюць з выключным адабрэннем.

Галасуючы за зацвярджэнне адзінага дзяржаўнага бюджэта на 1938 год у цэлым, галасуючы за бюджэтныя асігнаванні ў 27 млрд. руб. на абарону краіны, я думаю — не памылюся, калі скажу, што мы цалкам і поўнасцю выражаем гэтым самым волю нашых выбаршчыкаў, волю нашага вялікага совецкага народа. Наш народ гатоў у любую мінуту па закліку нашай партыі і совецкага ўрада, па закліку нашага вялікага Сталіна выступіць на абарону сваёй любімай радзімы-маці і разам з нашай слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміяй знішчыць ўсякага ворага, які ўздумае пасягнуць на нашу незалежнасць, на нашу свяшчэнную зямлю, на нашу свабоду.

Няхай мацнее несакрушальная сіла і баявая магутнасць нашай непераможнай слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі!

Няхай жыве наша Чырвоная Армія— верны вартавы совецкіх граніц!

Няхай жыве яе слаўны палкаводзец — Першы маршал Совецкага Саюза таварыш Варашылаў! **(Усе ўстаюць і наладжваюць бурную авацыю ў гонар таварыша Варашылава. Воклічы: «Няхай жыве Першы маршал Совецкага Саюза, жалезны нарком таварыш Варашылаў!»).**

Няхай мацнее абароназдольнасць і магутнасць нашай сацыялістычнай радзімы на страх ворагам і на радасць нашым прыяцелям!

Няхай жыве наша цудоўная совецкая радзіма!

Няхай жыве вялікі геній чалавецтва, [illegible] Сталін! **(Усе ўстаюць і наладжваюць бурную авацыю ў гонар таварыша Сталіна).**

Другая Сесія Вярхоўнага Совета СССР. Аб'яднанае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. НА ЗДЫМКУ: У зале пасяджэння. Справа налева (першы рад): А. Г. СТАХАНАЎ, І. І. КІСЯЛЁЎ, М. Д. ДЗЮКАНАЎ; (другі рад): К. К. КАРТАШОЎ і П. Н. АНГЕЛІНА.
Фото Ф. Кіслова (Союзфото).

НАСУСТРАЧ НОВАМУ НАВУЧАЛЬНАМУ ГОДУ

ШКОЛА ГАТОВА ДА ЗАНЯТКАЎ

Падрыхтавана сустракае новы вучэбны год Пекліцкая няпоўная сярэдняя школа, Любаньскага раёна. У першых чыслах ліпеня закончан рамонт памяшкання, якое цяпер радуе вока чыстатой і ўтульнасцю. Паштукатураны і пабелены сцены, зроблены новыя і адрамантаваны старыя парты, дошкі, вешалкі. У карыдорах і класах размешчаны плакаты і партрэты правадыроў партыі і ўрада.

У мінулым годзе школа набыла радыё, патэфон, гармонік, більярд, шмат наглядных дапаможнікаў. Абсталяван фізічны кабінет.

У школе створаны ўсе ўмовы для паспяховай вучобы. Будынак школы, яе абсталяванне — гэта яркае сведчанне клопатаў партыі і ўрада аб нашай шчаслівай дзетвары. Праз поўмесяца адпачнуўшая за лета дзетвара з навакольных калгасаў напоўніць школу звонкімі галасамі, з новай энергіяй возьмецца за вучобу.

В. СУТЧЭНЯ.

—о—

ПАПЯРЭДЗІЦЬ ЗРЫЎ ВУЧОБЫ

Не глядзячы на тое, што да пачатку заняткаў у школах асталося зусім мала часу, усё-ж падрыхтоўка да новага вучэбнага года ў Аршанскім раёне пастаўлена пад яўную пагрозу зрыву.

Аддзел народнай асветы і асобныя сельсоветы (Тумініцкі, Асінторфскі, Якаўлевіцкі, Высоцкі, Панізоўскі і іншыя) не арганізавалі аператыўнага кіраўніцтва падрыхтоўкай да вучэбнага года, у выніку чаго ў пераважнай большасці школ раёна рамонт не закончан.

Загадчык райана т. Зарэнін прадаставіў усім дырэктарам і загадчыкам школ адпачынкі да 1 верасня, а таксама аб'явіў настаўнікам аб пераводзе іх у другія школы, чым, па сутнасці, пакінуў школы без нагляду і кіраўніцтва па рамонту. У выніку ўсяго гэтага ў калгасе «Х Кастрычнік», Межаўскага сельсовета, пачатковая школа прыведзена ў поўную няго́днасць, у ёй нельга займацца. Неабходны капітальны рамонт, але ніхто гэтым не займаецца.

У Якаўлевіцкім сельсовеце старшыня сельсовета Рубанькоў і дырэктар школы Груца не ўлічылі мінулагодніх памылак і зараз нічога практычнага ў справе хутчэйшага заканчэння рамонту школ не робяць.

Далёка не закончан рамонт Бабініцкай НСШ, Панізоўскага сельсовета, не глядзячы на тое, што загадчык райана Зарэнін даўно запэўняў, што да 8 жніўня рамонт школы будзе поўнасцю закончан. Такой рабоце загадчыка райана следуюць і многія дырэктары школ. Так, дырэктар Гальцэўскай НСШ Глушанкоў зачыніў школу, а сам з ключамі ў кішэні паехаў невядома куды.

Патрабуе неадкладнага рамонту і Бесцэнаўская НСШ Кудаеўскага сельсовета.

Загадчык райана Зарэнін не прыняў адпаведных мер для ўкамплектавання школ педагагічным персаналам. Зараз нехапае 30 настаўнікаў для малодшых класаў, 10 школ раёна не маюць выкладчыкаў па беларускай мове, 8 школ—па рускай мове. У 12 школах раёна адсутнічаюць выкладчыкі па матэматыцы і фізіцы. Ёсць значны нехапоп настаўнікаў і па раду іншых прадметаў.

Адчуваецца поўная непаваротлівасць райана і райспажыўсаюза ў сэнсе арганізацыі неадкладнага завозу ў крамы сельпо падручнікаў, сшыткаў і іншых прылад.

М. КАЛАСОЎСКІ.

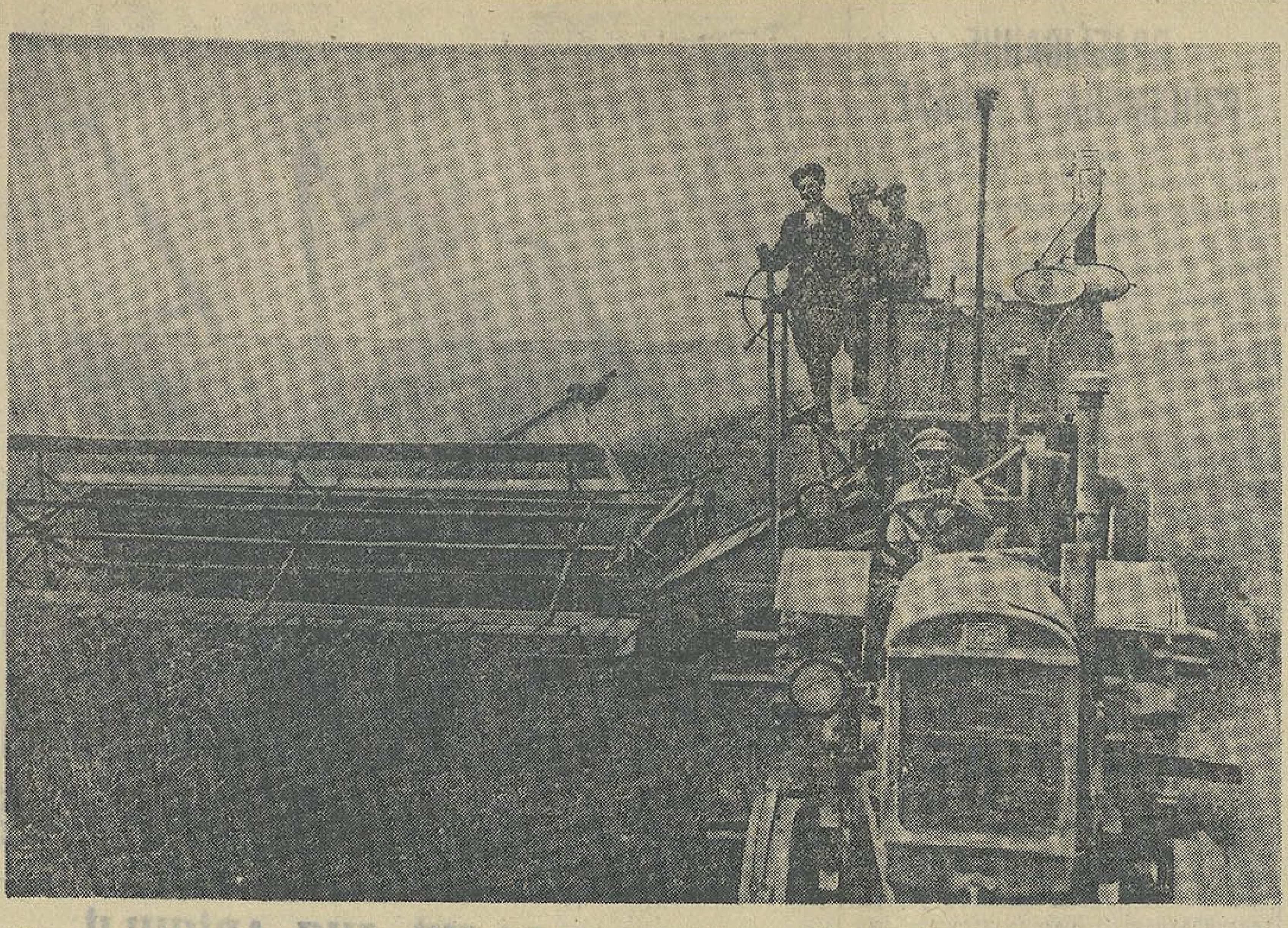

Уборка пшаніцы ў калгасе імя Леніна, Гомельскага раёна. За камбайнам—адзін з лепшых камбайнераў Гомельскай вобласці тав. А. І. САЛАЎЁЎ. Фото С. Грына.

Нашы поспехі камбайнавай уборкі

Заключаючы дагавор на соцыялістычнае спаборніцтва з камбайнерамі нашай МТС тт. Драбышэўскім і Басам, я ўзяў на сябе абавязацельства ўбраць за сезон на паўднёвым камбайне «Комунар» 400 гектараў.

На 10 жніўня наш камбайн убраў ужо 240 гектараў. Дзяржаўны план выпрацоўкі на камбайн перавыканан. Якасць работы прызнана выдатнай.

Што-ж нам забяспечыла поспехі ў рабоце? Вось аб гэтым я хачу расказаць, абмяняцца вопытам сваёй работы.

Камбайнер я ўжо не малады. Працую пяты год. За гэты час я да тонкасцей вывучыў камбайн, нядрэнна авалодаў тэхнікай гэтай складанай машыны. Але мала добра ведаць тэхніку. Трэба яшчэ арганізаваць правільна тэхнічны догляд за машынай. У нас камбайн пасля работы заўсёды ачышчаецца ад зямлі, усе часткі механізма своечасова бываюць змазаны і праверaны. Мае таварышы па рабоце — штурвальны Іван Чыпурноў і трактарыст Іван Дзюбін пільна глядзяць за акуратным змазваннем машыны, за работай механізмаў.

Сёлета мне ў працэсе работы на камбайне прышлося зрабіць цэлы рад змен і ўдасканаленняў. Ужо з самага пачатку ўборкі, калі салома была сыраватая, я зняў у камбайне другі пікер. Гэта дало магчымасць працаваць у першыя дні без простояў.

На ўборцы засмечаных пустазеллем участках бывае, што нож з-за малой колькасці абаротаў не спраўляецца зжынаць. Я змяніў зубчатку хедэрнага вала. Замест 8-зубцовай, паставіў 7-зубцовую. Такая простая змена зубчаткі павялічыла абароты нажа і палепшыла якасць жніва.

На наклоннай часці хедэра была пастаўлена тонкая, зыбкая планка. Яе я змяніў больш масіўнай. Гэта зберагае скідванне хедэрнай цэпі.

Для ахладжэння матора камбайна камбайнеру прыходзіцца ў дзень некалькі разоў даліваць ваду. Эканомячы дарагі час работы, я паставіў над маторам дадатковы бак з вадой. Цяпер ваду мы заліваем толькі адзін раз раніцой, перад выездам на работу.

Для таго, каб хутчэй праходзіла маса, не загружалася першая ачыстка паловай і не цёрлася салома, з малацільнага апарата я выняў некалькі зубоў. Гэта разрэжванне дэк нікольki не адбіваецца на якасці абмалоту. Усе гэтыя, на першы погляд, здаецца, простыя ўдасканаленні, намнога палепшылі работу камбайна і забяспечылі нам поспехі на ўборцы.

Да гэтага часу мы змаглі-б яшчэ больш убраць, калі-б з пачатку ўборкі ў калгасе імя Леніна, Пакалюбіцкага сельсовета, дзе мы працуем, не было ніякіх перашкод у рабоце. Многа затрымлівае нашу работу нясвоечасовае абжынанне вуглоў. Для таго, каб разгрузіць бункер, астанаўліваем камбайн, бо разгрузка праводзіцца на падводы.

Не гледзячы на ўсе гэтыя перашкоды, мы прыкладаем усе сілы к таму, каб паспяхова і высокаякасна закончыць уборку багатага сталінскага ўраджаю, даць на камбайне «Комунар» 400 гактараў.

Мы змагаемся за тое, каб наш камбайнавы агрэгат быў перадавым у Беларускай рэспубліцы.

Аляксандр Іванавіч САЛАЎЁЎ,
камбайнер Гомельскай МТС.

ЗАКОНЧЫЛІ ЦЕРАБЛЕННЕ ІЛЬНУ

ТАЛАЧЫН. У раёне поўнасцю закончана ільнацерабленне на плошчы 4.867 гектараў.

Зараз калгасы прыступілі да абмалоту і рассцілу ільну. Калгасы «8 сакавіка», Ваўкоўскага сельсовета, «17-годдзе Кастрычніка», Саколінскага сельсовета, імя Дзімітрава, імя Ежова і «Новы шлях», Азярыцкага сельсовета, ужо закончылі абмалот і рассціл ільну на сцелішчах.

Адначасова з абмалотам праходзіць здача ільнасемя дзяржаве.

Д. ПУЛЬЯНАЎ.

ПЕРАВЫКАНАН ПЛАН ЗДАЧЫ ІЛЬНАСЕМЯ ДЗЯРЖАВЕ

ШКЛОЎ. Калгас імя Кірава, Славенскага сельсовета, першым у раёне 5 жніўня скончыў выкананне дзяржаўнага плана здачы ільнасемя па кантрактацыі. Замест 83 цэнтнераў здана 84. На 91 проц. выканаў здачу ільнасемя калгас «Молат», гэтага-ж сельсовета. Здадзенае ільнасемя высокай якасці.

Набліжаецца да выканання плана здачы ільнасемя калгас «Чырвоны Ўдарнік», Горацкага сельсовета, «Энергія» і іншыя.

В. КАВАЛЬЧУК.

ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ ВІКІ НА БАЛОЦЕ

Год таму назад калгаснікі сельгасарцелі «Краіна Советаў», Голацкага сельсовета, Рудзенскага раёна, асушылі кавалак балота. На асушанай плошчы для пробы было пасеяна 12 гектараў вікі на корм і ўчастак канапель.

Ураджай атрыман вельмі добры. Буйным ростам вікі і канапель дзівяцца ўсе калгаснікі. Вікі накошваюць па 250—300 пудоў з гектара.

У будучым годзе калгас мяркуе асушыць масіў балота плошчай у 400 гектараў.

С. ДЗЯТКО.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

КОМСАМОЛЬЦЫ АДНОЙ ВАЕННАЙ ЧАСЦІ

Выконваючы рашэнні ЦК ВКП(б) ўказанні палітычнага ўпраўлення РСЧА, комсамольскія арганізацыі, дзе сакратаром бюро КСМ тав. Гаўрыкін, дабіліся поспехаў у справе ўцягнення ў рады Ленінска-Сталінскага комсамола лепшай часткі байцоў.

За першае паўгоддзе 1938 года комсамольская арганізацыя вырасла на 182 чалавекі. Толькі за ліпень прынята ў комсамол 27 чалавек. У рады комсамола ўступаюць лепшыя людзі часці, якія даказалі сваю бязмежную адданасць нашай соцыялістычнай радзіме.

Вось, напрыклад, у комсамол прыняты радавы баец тав. Ізвалоў. У мінулым ён быў рабочым, зараз выдатнік баявой і палітычнай падрыхтоўкі. Ён выконвае ўсе даручэнні на добра і выдатна. У комсамол прыняты тав. Ваўкоў — у мінулым рабочы. За выдатныя паказчыкі ў арміі стаў добрым рабочым сваёй тэхнікі.

У часці дабіліся ў гэтым годзе вырашэння важнейшай задачы — стварэння пільных комсамольскіх арганізацый у падраздзяленнях, дзе палітруку тт. Калімулін і Букарэўка, больш 50 процантаў байцоў, камандзіраў і палітработнікаў з'яўляюцца комсамольцамі. У сучасны момант кожнае падраздзяленне змагаецца за тое, каб найлепшую частку моладзі ўцягнуць у рады Ленінска-Сталінскага комсамола, ахапіць усю моладзь выхаваннем.

Рашэнне ЦК ВКП(б) аб прыёме ў партыю і комсамольскае жыццё ўказала забяспечыла значнае павелічэнне партыйнай і комсамольскай праслойкі ў ваеннай часці. За першае паўгоддзе 1938 года комсамольская арганізацыя дала 38 рэкамендацый комсамольцам для ўступлення ў рады партыі. Большасць з іх — камандзіры і выдатнікі.

Усе навапрынятыя ўцягнуты ў палітычнае і комсамольскае жыццё. Навапрынятыя кандыдаты партыі тт. Хальзікін, Гулевіч, Барэкаў працуюць палітрукамі ў рэтах. Кандыдаты партыі тт. Васільчэнка, Міхайлаў з'яўляюцца агітатарамі. Яны бесперапынна праводзяць гутаркі на розных палітычных пытаннях у падраздзяленнях і сярод насельніцтва.

Маладыя кандыдаты партыі тт. Лапцеў, Марышаў працуюць намеснікамі палітрукоў, а кандыдат партыі комсамолец тав. Гаўрыленка—на 6-месячных курсах палітработнікаў. Кандыдат партыі тав. Казлоў паслан на 6-месячныя курсы палітработнікаў. Кандыдат партыі тав. Каробаў працуе намеснікам рэдактара шматтыражкі. З работай справіліся тав. Перадіж гэтыя факты можна значна працягнуць.

Важнейшым звяном выхавання комсамольцаў з'яўляецца палітычная вучоба. Комсамольскія часці ахоплены сеткай партыйнай асветы. З імі вывучаюць гісторыю партыі, а ў навапрынятыя—статут і праграму партыі. Вядучую палітычны і міжнароднае становішча. З працягам ў партыю комсамольскі тэлеграмы ажыццёўлены сістэматычная вучоба. Для іх арганізавана кандыдацкая школа дзе заняткі праводзіць сакратар партбюро тав. Нікалаеў.

Ва ўсіх комсамольскіх арганізацыях часці разгарнулася работа па падрыхтоўцы да 20-годдзя комсамола. Кожная арганізацыя, асобныя комсамольцы ўзялі на сябе канкрэтныя абавязацельствы — выдатнай баявой і палітычнай вучобай падрыхтаваць выдатныя паказчыкі вучобы.

Ужо зараз ёсць адліяенні і ўзводы выдатныя ў ўсіх відах баявой і палітычнай падрыхтоўкі. Комсамольцы з'яўляюцца застрэльшчыкамі соцыялістычнага спаборніцтва.

Маладыя комсамольцы тав. Бюрнеў выдатна вывучаў справу камандзіра адлялення. Сам тав. Бюрнеў выдатны стакановец і баявая падрыхтоўка. Таксама ж лепшыя вынікі добы камсоме тв. Карпін на выдатна рыхтуюцца выхаваць Г. Старачкай. Тыя юныя камандзіры арпамі мобілізавалі часці, выхоўваючы ўсё і дабровольна заняўшы кпі. Дзесяткі такіх прыкладаў. Каліста да выдатных камсамолацаў, вылучаны на адказныя участкі, паказваюць большэвікаў узор у выкананні заданняў.

Комсамольская арганізацыя з'яўляецца пастаянным памочнікам партыйнай арганізацыі. Зараз ва ўсе падраздзяленні комсамольцы пры дапамозе партарганізацыі разгарнулі актыўную барацьбу за вершынства ў палітычнай і баявой вучобе, каб выдатнымі паказчыкамі сустрэць слаўнае 20-годдзе Ленінска-Сталінскага комсамола.

Палітрук Н. НЕХАЕЎ.

...сяджэнне Совета Саюза 11 жніўня. НА ЗДЫМКУ: ... Совета ССР А. Ф. КАВАЛЕР, Н. Е. ВАТОРГІН. Фото В. Фішмана (Саюзфота).

ССР. Ісваваўшыя некаторыя абмежаванні для заняцця пасады суддзі адмяняюцца.

Выбары народных засядацеляў робіцца ў тым-жа парадку і на той-ж тэрмін, што выбары пастаянных суддзяў. На ўвесь час удзелу народнага засядацеля ў судзе за ім захоўваецца заработная плата.

Прасект Палажэння ўстанаўлівае, што судовыя прыгаворы, рашэнні і вызначэнні, уступіўшыя ў законную сілу, могуць быць апратэставаны толькі Пракурорам СССР або Пракурорам Саюзнай рэспублікі, Старшынёй Вярхоўнага суда СССР і старшынёй Вярхоўнага суда Саюзнай рэспублікі.

— Праект Палажэння аб судаўстройстве СССР, Саюзных і Аўтаномных рэспублік, — заканчвае свой даклад тав. Рычкоў, — павінен паслужыць усяго свету, што толькі ў совецкай краіне можа быць створана сапраўды народны, сапраўды дэмакратычны суд. Няхай ворагі памятаюць, што меч совецкага правасуддзя і надалей будзе трапна і бязлітасна апускацца на галовы тых, хто пасмее падняць сваю брудную руку на шчаслівае жыццё совецкага народа, на квітнеючую, радасную краіну соцыялізма.

Па сканчэнні даклада тав. Рычкова сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і

Палажэння ўстанаўліваецца ў адпаведнасці з Канстытуцыяй, што суддзі незалежны і падпарадкоўваюцца толькі закону.

Аслабаненне суддзяў ад пасады і народных засядацеляў ад іх абавязкаў дапускаецца не інакш, як па адкліканню выбаршчыкаў, а таксама ў сілу адбыўшагася аб іх прыгавору суда. Аб гэтым гаворыць арт. 17.

УСЕСАЮЗНЫ ПЕРАПІС НАСЕЛЬНІЦТВА 1939 года

Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанавіў пачаць усесаюзны перапіс насельніцтва 17 студзеня 1939 года.

Гэты перапіс — не простая статыстычная аперацыя. Ён мае велізарнае палітычнае, гаспадарчае, дзяржаўнае значэнне.

Перамогшы соцыялізм перабудаваў нашу краіну. Гіганцка рушылася наперад развіццё вытворчых сіл; змяніўся характар рассялення і заняткаў насельніцтва; невымяральна палепшыліся дабрабыт і культурны ўзровень працоўных горада і вёскі.

Радзіма наша стала магутнай, найбагацейшай дзяржавай свету. Совецкі народ дасягнуў гэтага пад кіраўніцтвам Усесаюзнай комуністычнай партыі (большэвікоў) і правадыра народаў, геніяльнага прадаўжальніка справы Леніна — таварыша Сталіна.

Задача надыходзячага перапісу ў тым, каб улічыць нябачаную ў свеце перабудову краіны, змяніўшыяся адносіны паміж дзесяткамі мільёнаў людзей, даць усебаковую характарыстыку насельніцтва соцыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян, адлюстраваць росквіт культуры народаў СССР.

Велізарнае міжнароднае значэнне совецкага перапісу несумненна. У той час, як у капіталістычных краінах — у рэзультаце ўпадку гаспадаркі, найжорсткіх эканамічных крызісаў, беспрацоўя і галечы працоўных мас — прырост насельніцтва рэзка зніжаецца, а ў радзе краін нараджаемасць не пакрывае нават смяротнасці, — у нас, у Совецкім Саюзе, наглядаецца быстры рост насельніцтва.

Таварыш Сталін у сваёй прамове на нарадзе перадавых камбайнераў і камбайнерак так гаварыў аб росце насельніцтва Совецкага Саюза: «...насельніцтва стала размнажацца значна быстрэй, чым у тары час. Смяротнасці стала менш, нараджаемасці больш, і

—о—

Д. БОЗІН

Нам. начальніка ЦУНГУ пры Дзяржплане СССР, начальнік Бюро усесаюзнага перапісу насельніцтва.

—о—

чыстага прыросту атрымліваецца непараўнальна больш. Гэта, вядома, добра, і мы гэта вітаем...»

Мільёны працоўных зарубежных краін, якія глядзяць на нашу краіну як на найвялікшую сваю надзею, у даных совецкага перапісу ўбачаць бурны рост нашых квітнеючых гарадоў, усебаковае развіццё ўсіх нацыянальнасцей, насяляючых Совецкі Саюз, росквіт іх культуры.

Добра вядома, што ў капіталістычных краінах даныя перапісаў скарыстоўваюцца для падрыхтоўкі вайны, для далейшага аграблення працоўных. Прыбягаючы да раду трукаў, буржуазныя статыстыкі і эканамісты фальсіфікуюць матэрыялы перапісаў, каб скрыць безвыходныя супярэчанні і незлячымую гніласць капіталістычнай сістэмы.

У нас даныя перапісу насельніцтва паслужаць для планавання далейшых поспехаў будаўніцтва соцыялізма, для ўмацавання магутнасці совецкай дзяржавы, для яшчэ большага ўздыму дабрабыту працоўных, для новага нябачанага росквіту соцыялістычнай культуры ўсіх народаў вялікага Совецкага Саюза.

***

У дарэволюцыйнай Расіі першы і адзіны перапіс насельніцтва быў праведзен у 1897 годзе. Перапіс гэты быў арганізаван так дрэнна, што точнай карціны ён даць не мог. Насельніцтва недаверліва, а ў радзе выпадкаў і варожа аднеслася да перапісу, апасаючыся, што ён праследуе мэты яшчэ большага прыгнечання народа і павышэння падаткаў. Распрацоўка матэрыялаў перапісу, зробленая буржуазнымі статыстыкамі, не дала ніякіх даных аб размеркаванні насельніцтва на гаспадароў, адзіночак, рабочых і т. д. В. І. Ленін, працуючы над кнігай «Развіццё капіталізма ў Расіі», вымушан быў сам пераапрацоўваць даныя перапісу, каб атрымаць хаця-б прыблізныя весткі аб класавым размеркаванні насельніцтва Расіі.

За годы совецкай улады было праведзена некалькі перапісаў насельніцтва. Першы з іх быў ажыццёўлен у 1920 годзе, калі яшчэ грымелі гарматы грамадзянскай вайны, калі краіна гераічна абаранялася ад інтэрвентаў. Гэты перапіс не мог ахапіць усяго насельніцтва таму, што частка совецкай тэрыторыі была занята інтэрвентамі і белагвардзейцамі.

У 1923 годзе быў праведзен перапіс толькі гарадскога насельніцтва. Затым у 1926 годзе быў ажыццёўлен першы ўсеагульны перапіс, ахапіўшы ўсё насельніцтва, на ўсёй тэрыторыі СССР. Матэрыялы гэтага перапісу былі шырока скарыстаны пры складанні першага сталінскага пяцігадовага плана, бліскуча затым выкананага ў чатыры годы.

Матэрыялы перапісу 1926 г. адлюстравалі асаблівасці таго часу, калі яшчэ не былі выкарчаваны астаткі капіталізма ў краіне, калі ў вёсцы яшчэ была значная колькасць кулакоў, а ў гарадах — дробных і сярэдніх капіталістаў. Спадчына капіталізма — беспрацоўе — у той час яшчэ не была поўнасцю ліквідавана. Высокі быў яшчэ і процант непісьменнасці сярод насельніцтва, асабліва ў нацыянальных рэспубліках.

Перамога сталінскага плана індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркіператварыла нашу радзіму ў магутную дзяржаву соцыялізма з першакласнай індустрыяй і самай буйнай у свеце сельскагаспадарчай вытворчасцю.

Твар нашай краіны за перыяд двух сталінскіх пяцігодак у корані змяніўся. На XVII з'ездзе партыі таварыш Сталін гаварыў: «СССР за гэты перыяд пераўтварыўся ў корані, скінуўшы з сябе аблічча адсталасці і сярэдневякоўя».

Ні кулакоў, ні гарадскіх капіталістаў, ні беспрацоўя, ні непісьменнасці зараз у нас няма і ў паміне.

У 1937 годзе быў праведзен чарговы перапіс насельніцтва. Ворагі народа, прабраўшыяся ў той час да кіраўніцтва Цэнтральным упраўленнем народна-гаспадарчага ўліку, правялі гэты перапіс з грубейшымі парушэннямі элементарных асноў статыстычнай навукі, а таксама з парушэннем зацверджаных урадам інструкцый. Соўнарком СССР у верасні 1937 года прызнаў арганізацыю перапісу 1937 г. нездавальняючай, а матэрыялы яе — дэфектнымі. Тады-ж урад абавязаў Цэнтральнае ўпраўленне народна-гаспадарчага ўліку ўноў правесці перапіс насельніцтва ў студзені 1939 г.

Надыходзячы перапіс павінен быць праведзен, як усенародная дзяржаўная работа. Задача заключаецца ў тым, **каб не прапусціць пры перапісу ні аднаго чалавека, каб аб кожным чалавеку атрымаць поўныя весткі, прадугледжаныя перапісным лістом.**

Перапіс па ўсяму Совецкаму Саюзу пачнецца 17 студзеня 1939 г. і будзе працягвацца ў гарадах 7 дзён, г. зн. да 23 студзеня ўключна, а ў сельскіх мясцовасцях — 10 дзён, г. зн. да 26 студзеня ўключна.

Перапіс будзе праводзіцца шляхам абходу шчотчыкамі ўсіх без выключэння памяшканняў, у якіх могуць пражываць людзі. Шчот насельніцтва будзе прыўрочан к 12 гадзінам ночы з 16 на 17 студзеня. Гэта не азначае, вядома, што перапіс пачнецца ноччу. Пачатак перапісу назначан на 8 гадзін раніцы 17 студзеня. У адрозненне ад перапісу 1937 г. папярэдняе запаўненне перапісных лістоў не будзе праведзена. Шчотчык абавязан будзе толькі абыйсці з 12 да 16 студзеня ўсе памяшканні і папярэдзіць насельніцтва аб пачатку перапісу.

Адной з асаблівасцей прадстаячага перапісу 1939 года з'яўляецца тое, што перапісаны будуць як наяўнае насельніцтва, уключаючы часова пражываючых, так і часова адсутнічаючыя.

Пры гэтым, кожная асоба, запісаная з адзнакай аб часовым пражыванні ў адным месцы, абавязкова павінна быць запісана з адзнакай аб часовым адсутнічанні дзе-небудзь у іншым месцы.

Такі спосаб рэгістрацыі дазваляе ўстанавіць колькасць і наяўнага і пастаяннага насельніцтва.

Усім асобам, перапісаным у даным памяшканні ў якасці часова пражываючых, а таксама ўсім перапісваемым у паяздах, на вакзалах і т. д., шчотчык выдае даведкі аб праходжанні перапісу. Гэтыя даведкі павінны хавацца да 15 лютага 1939 года. Даведкі патрэбны для таго, каб грамадзянін, часова пражываўшы ў адным месцы, пры сустрэчы з шчотчыкам мог даказаць, што перапіс ён ужо прайшоў. З другога боку, калі шчотчык выявіць пры перапісу чалавека, які павінен быў быць перапісан у іншым месцы, і ў яго не акажацца даведкі, ён павінен будзе скласці аб гэтым чалавеку кантрольны бланк. У далейшым гэтыя кантрольныя бланкі будуць перасылацца для супастаўлення з матэрыяламі перапісу ў той населены пункт, дзе асоба гэта магла прайсці перапіс.

Такая сістэма перапісу дае магчымасць атрымаць зусім точныя весткі аб колькасці насельніцтва.

У перапісным лісце надыходзячага перапісу — 16 пытанняў. Новымі, у параўнанні з перапісным лістом 1937 года, з'яўляюцца пытанні аб адносінах да главы сям'і (уведзены для большай точнасці ўліку насельніцтва), аб часова пражываючых і часова адсутнічаючых. Больш падрабязна выкладаюцца пытанні аб пісьменнасці, каб пазбегнуць памылкі, калі некаторыя асобы, умеючыя толькі чытаць, лічылі сябе непісьменнымі, што, вядома, няправільна. Аб тым, як трэба адказваць на ўсе пытанні перапіснага ліста, падрабязна гаворыцца ў інструкцыі, зацверджанай урадам.

У перапісу будзе ўдзельнічаць каля 400 тысяч шчотчыкаў, інструктароў-кантралёраў і іншых работнікаў. З 1 жніўня пачаўся падбор і зацвярджанне гэтай велізарнай арміі перапісных кадраў. Ганаровую работу па перапісу людзей—самага цэннага капітала соцыялістычнай дзяржавы—можна даверыць толькі дастойным, чэсным і адданым людзям, заслугоўваючым давер'я і здольным справіцца з даручанай ім важнай задачай.

Астаткі класавых ворагаў будуць, вядома, прабаваць перашкаджаць нам пры правядзенні перапісу, распаўсюджваючы бязглуздыя і злосныя чуткі. Не дапусціць варожай дзейнасці, даць ворагам жорсткі адпор абавязан кожны чэсны совецкі грамадзянін, усе масавыя арганізацыі і совецкія газеты, агітатары, прапагандысты.

Вельмі вялікае значэнне для правільнага правядзення перапісу мае пункт 14 пастановы ўрада, у якім сказана: «Устанавіць, што работнікі перапісу, вінаватыя ў парушэнні ўстаноўленага парадку правядзення перапісу, а таксама разгласіўшыя весткі аб некаторых асобах, сабраныя пры перапісу, прыцягваюцца да судовай адказнасці».

Усе грамадзяне нашай краіны, даючы весткі аб сабе, павінны ведаць, па-першае, што гэтыя весткі не належаць разглашэнню, і, па-другое, што яны выконваюць важнейшы грамадзянскі абавязак перад совецкай дзяржавай.

Перапіс насельніцтва — усенародная справа. Ён павінен быць праведзен так, каб даць усе неабходныя матэрыялы для дзяржаўнага ўпраўлення, для народна-гаспадарчага планавання, для далейшага соцыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ

Згодна афіцыяльнай зводкі міністэрства абароны Іспаніі за 13 жніўня, рэспубліканскія войскі поўнасцю адбілі ўпорныя атакі праціўніка на рэспубліканскія пазіцыі да правага берага Сегра. Інтэрвенты і мяцежнікі панеслі цяжкія страты.

У сектары Эбро інтэрвенты працягвалі атакі, каштуючы ім вялікіх страт, на пазіцыі рэспубліканцаў каля Пандос. Пры падтрыманні танкаў, авіяцыі і артылерыі праціўніку ўдалося было заняць вышыню 671, але неўзабаве рэспубліканскія войскі адкінулі інтэрвентаў з вышыні 671, захапіўшы значную колькасць ваенных матэрыялаў і палонных.

На працягу ўсяго дня рэспубліканская авіяцыя рабіла палёты на ўсходнім фронце, прымушаючы ўцякаць самалёты інтэрвентаў.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

На эстрэмадурскім участку фронта інтэрвентам удалося заняць пік Касесэрас і пік Сестэрос у сектары горы Тарос (на паўночны ўсход ад Кабеса дэль Буэй). Атакі праціўніка на пік Лас Вакас адбіты рэспубліканскімі войскамі. Інтэрвенты панеслі значныя страты. Упартыя баі ідуць на вышыні Сан Сімон і на поўдзень ад Аліа.

У час [illegible] самалёты [illegible] праціўніка з рэспубліканскімі самалётамі

апошнія былі атакаваны 26 «Фіятамі». Завязаўся бой, у рэзультаце якога рэспубліканцы збілі два «Фіята», страціўшы адзін знішчальнік.

На іншых франтах без перамен.

**

Агенцтва Эспань, падводзячы вынікі ваенных дзеянняў за прайшоўшы тыдзень (з 6 па 13 жніўня), адзначае, што на шырокім фронце, ідучым ад Труэля да Пірэней, наступальныя сілы мяцежнікаў апынуліся зусім не ў стане дабіцца поспехаў. [illegible] што рэспубліканскія войскі добра падрыхтаваны і [illegible] аперацыі, захоўваючы ўвесь час ініцыятыву ў сваіх руках.

«Рэспубліканскія войскі ўсямерна знясільваюць сілы мяцежнікаў і прымушаюць камандаванне праціўніка рабіць перакідку войск з аднаго сектара ў другі».

**

Агенцтва Эспань паведамляе, што 13 жніўня ў 22 гадзіны 35 мінут гітлераўскія мяцежнікі скінулі на порт Барселоны 6 разрыўных бомб. 5 бомб упалі ў мора. Адна бомба папала ў рыбалоўную барку, выклікаўшы пажар. [illegible]

14 жніўня раніцай 5 італьянскіх трохматорных самалётаў «Савойя» бамбардзіравалі з вялікай вышыні прыморскія кварталы Валенсіі. Зруйнавана 8 дамоў. Цяжка ранена адна жанчына. (БЕЛТА).

ПРАБЫВАННЕ РЭНСІМЕНА У ПРАЗЕ

ПРАГА, 13 жніўня. (БЕЛТА). Англійскі «саветнік» лорд Рэнсімен прыняў дэлегацыю венгерскіх фашысцкіх груп у саставе Сыколо, Эстэргазі і Ярош. У ходзе гутаркі, якая працягвалася 2 гадзіны, Рэнсімен паставіў перад дэлегацыяй рад пытанняў. [illegible] 18 жніўня.

Лорд Рэнсімен сустрэўся з намеснікам старшыні судэтанямецкай партыі, бліжэйшым супрацоўнікам Генлейна — дэпутатам Франкам.

Учора ў Прагу прыбыў англійскі палітычны дзеяч Аллен оф Хэртвуд. Мэта прыезду — азнаямленне з палітычным становішчам у Чэхаславакіі.

ЧЭХАСЛАВАЦКІЯ РАБОЧЫЯ СУПРОЦЬ УСТУПАК ГЕНЛЕЙНАЎЦАМ

ПРАГА, 13 жніўня. (БЕЛТА). Учора на 16 буйных прадпрыемствах Прагі адбыліся масавыя рабочыя сходы, [illegible] «рэкамендуемую» англійскім «саветнікам» Рэнсіменам [illegible] Уралам.

З такім-жа патрабаваннем звярнуўся да Бенеша рад муніцыпалітэтаў сярэдняй і заходняй Чэхіі.

ЗВАРОТ ЧАН КАЙ-ШЫ ДА КІТАЙСКАГА НАРОДА

ХАНЬКОУ, 13 жніўня. (БЕЛТА). У сувязі з гадавінай пачатку ваенных дзеянняў у Шанхаі Чан Кай-шы апублікаваў зварот да насельніцтва акупаваных японцамі раёнаў Кітая. Чан Кай-шы, закранаючы ў звароце нечалавечыя зверствы японскіх захопнікаў, гаворыць: «Гэтыя жорсткасці зацмілі варварскія нашэсці манголаў і манчжураў, якія перажываў Кітай у мінулым. Бамбардыроўка японскай авіяцыяй мірных жыхароў, безлітаснае кровапраліцце, падпалы, грабяжы і гвалт пабілі рэкорды самых мярзотных злачынстваў у гісторыі. [illegible] Японскія мілітарысты не толькі хочуць заваяваць Кітай, але і знішчыць кітайскую нацыю».

Закранаючы захват японцамі кітайскай тэрыторыі, Чан Кай-шы ў сваім звароце гаворыць, што японцы могуць захапіць толькі частку кітайскіх тэрыторый і некаторыя гарады, але яны [illegible] раёны. У глыбіню краіны яны не адважваюцца пранікаць. [illegible]

[illegible] ўсяму свету сапраўдны сэнс японскіх планаў, а таксама эканамічную, фінансавую і сацыяльную слабасць Японіі.

У заключэнне Чан Кай-шы заклікае кітайскі народ да ўсямернай барацьбы з японскімі агрэсарамі [illegible]

КОМПАРТЫЯ ФРАНЦЫІ ПАТРАБУЕ РОСПУСКУ ФАШЫСЦКІХ ЛІГ

ПАРЫЖ, 13 жніўня. (БЕЛТА). [illegible] Клермон-Ферран (дэпартамент Пюі-дэ-Дом). [illegible] Германіі і Італіі. Компартыя прапануе арганізацыям народнага фронта [illegible] роспуску фашысцкіх ліг.

ЯПОНСКІ „АДКАЗ" НА ТУРЭЦКУЮ НОТУ

СТАМБУЛ, 13 жніўня. (БЕЛТА). Анатолійскае агенцтва паведамляе, што японскі саветнік у Анкары наведаў учора турэцкае міністэрства замежных спраў з мэтай «растлумачэння» пытанняў, пастаўленых у турэцкай ноце па поваду канферэнцыі японскіх дыпламатаў у Стамбуле.

Японскі саветнік заявіў, што гэта канферэнцыя насіла зусім прыватны характар і не праследавала палітычных [illegible] мэт.

У дыпламатычных колах адзначаюць, [illegible] Японіі ў Турцыі Такетомі, які гаварыў аб «[illegible] характары» данай канферэнцыі.

ГЕРМАНІЯ ПАСЫЛАЕ У ІСПАНІЮ ДАЛЬНАБОЙНЫЯ ГАРМАТЫ

ПАРЫЖ, 13 жніўня. (БЕЛТА). Агенцтва Эспань паведамляе, што днямі германскае судно выгрузіла ў Пасахесе (порт у Біскайскім заліве) 8 дальнабойных артылерыйскіх гармат.

ПАСЯДЖЭННЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

[illegible] давога плана жыллёва-комунальнага і соцыяльна-бытавога будаўніцтва. Беларуская — 22 проц., Кіргізская — 24,4 проц. і т. д. Прычына ў тым, што мясцовыя советы не падрыхтаваліся да будаўніцтва. Неймаверна зацягнулася складанне праектаў і каштарысаў.

— Мы павінны, — заканчвае сваю прамову тав. Зверэў, — мабілізаваць усе сілы для таго, каб забяспечыць выкананне бюджэта на 1938 год.

[illegible] стычных Рэспублік на 1938 год».

Па прапанове дэпутата **Вершкова П. А.** Совет Нацыянальнасцей прымае пастанову — даклад аб праекце «Палажэння аб судаўстройстве СССР, Саюзных і Аўтаномных рэспублік» заслухаць на сумесным пасяджэнні Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

На гэтым чацвёртае пасяджэнне Другой Сесіі Совета Нацыянальнасцей закрываецца. (БЕЛТА).

13 жніўня адбылося чарговае пасяджэнне Совета Народных Камісараў БССР.

Па прапанове старшыні Соўнаркома тав. К. В. Кісялёва першым пунктам парадку дня было разгледжана пытанне **аб становішчы хавання спраў і рознай перапіскі ў наркаматах, цэнтральных арганізацыях, оргкамітэтах па абласцях і райвыканкомах.**

Тав. Кісялёў паведаміў, што асабіста ім, шляхам наведання пасля рабочага часу Оргкамітэта Менскай вобласці, Упаўнаркамзага, Наркамгандля БССР і Упаўнаркамсувязі, было праверана, як захоўваюцца справы і пера-

Наркомгасам і Дзяржпланам спісак гарадскіх, прыгарадных і пасажырскіх аўтобусных ліній. У спіску прадугледжана адкрыццё да канца гэтага года раду новых аўтобусных ліній.

Для ўпарадкавання справы кіраўніцтва комунальным транспартам у складзе Наркомгаса БССР ствараецца транспартная група. Пры гомельскім гаражы Белдзяржтранса арганізоўваецца спецыяльны цэх па вырабу і рамонту аўтобусных кузаваў.

Соўнарком заслухаў даклад намесніка наркома асветы БССР тав Прыстаўка і раду райвыканкомаў і горсоветаў **аб ходзе школьнага будаўніцтва.** Бу-

На прадпрыемствах і ўстановах горада Гомеля разгарнулася падрыхтоўка да дня авіяцыі. У азнаменаванне гэтага радаснага дня Гомельскі аэраклуб выпускае групу парашутыстаў, авалодаўшых парашутнай справай без адрыву ад вытворчасці. НА ЗДЫМКУ: рабочы базы, дапрызыўнік тав. І. І. Барабанаў перад адлётам для другога прыжка. Справа інструктар-лётчык тав. Васільеў. Фото С. Грына.

НАПЯРЭДАДНІ ДНЯ АВІЯЦЫІ

У БССР ідзе ўзмоцненая падрыхтоўка да дня авіяцыі — 18 жніўня. На прадпрыемствах і ў калгасах Аршанскага раёна праводзяцца гутаркі аб выдатных дасягненнях совецкай авіяцыі. 18 жніўня ў Оршы адбудзецца гарадская масоўка. Пасля мітынга вучлёты аэраклуба прадэманструюць перад працоўнымі свае поспехі ў вучобе. У сувязі з набліжэннем дня авіяцыі ў аэраклуб узмацніўся прыток заяў ад моладзі, жадаючай вывучаць лётную справу.

У Віцебску пры доме партактыва і пры парткабінетах прадпрыемстваў рыхтуюцца выстаўкі, прысвечаныя гордым сокалам нашай радзімы. У доме кнігі імя Горкага да дня авіяцыі адкрываецца вітрына-выстаўка мастацкай літаратуры аб совецкай авіяцыі. 16, 17 і 18 жніўня ў горадзе будуць праведзены палітдні. Напярэдадні 18 жніўня адбудзецца агульнагарадскі вечар-сустрэча працоўных горада з вучлётамі віцебскага аэраклуба.

У Бабруйску ў аэраклубе імя Героя Совецкага Саюза тав. Слепнёва разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва на лепшую сустрэчу дня 18 жніўня. Пераможцы ў гэтым спаборніцтве заносяцца на дошку гонару. Сярод маладых вучлётаў і парашутыстаў асабліва добрых паказальнікаў дабіліся выдатнікі вучобы комсамольцы тт. Гурыновіч, браты Ашурка і інш.

УДЗЕЛЬНІКІ СОВЕЦКАГА ВЕЛАТУРА ПРЫБЫВАЮЦЬ У МЕНСК

17 жніўня ў Менску чакаецца прыбыццё ўдзельнікаў усесаюзнага велатура. Велагоншчыкі пабываюць таксама ў Гомелі, Бабруйску, Магілеве, Віцебску, адкуль стартуюць на Ленінград.

У Менску ідзе падрыхтоўка да сустрэчы велагоншчыкаў. У гонар 20-годдзя ВЛКСМ і совецкага велатура 17 жніўня арганізоўваюцца на Магілеўскім шасе агульнагарадскія матацыклетныя спаборніцтвы, у якіх прымуць удзел 20 лепшых матацыклістаў.

18 жніўня наладжваюцца агульнагарадскія спаборніцтвы веласіпедыстаў з удзелам каля 100 чалавек.

ШКОЛЬНЫЯ БАЗАРЫ Ў ГАРАДАХ БССР

СНК БССР прыняў пастанову аб правядзенні з 20 жніўня па 1 верасня ў 16 гарадах рэспублікі — Менску, Магілеве, Гомелі, Віцебску, Мазыры, Полацку, Оршы і інш. — школьных базараў з выпускам у продаж шырокага асартымента школьных і пісьмовых прылад, падручнікаў, наглядных дапаможнікаў, цацак.

Гандлюючым арганізацыям даручана адначасова з правядзеннем школьных базараў павялічыць продаж у пастаянных магазінах дзіцячага асартымента тавараў — швейных вырабаў, абутку, галош і т. д.

СНК абавязаў Белкаапсаюз павялічыць завоз на вёску дзіцячага адзення, абутку, бялізны, арганізаваць праз сельскія магазіны, раз'язныя фургоны, палаткі для шырокага продажу вучнёўскіх сшыткаў і школьных прылад.

Вызначан рад мерапрыемстваў па павелічэнню выпуску школьных прылад, падручнікаў, школьнага інвентара, сшыткаў і т. д. і разгортванню гандлю гэтымі таварамі.

ПА МЕТАДУ тав. БЛІДМАНА

ГОМЕЛЬ. У канцы ліпеня ў гомельскім парту Днепрадзвінскага рачнога параходства ўстаноўлены механізмы для выгрузкі насыпных грузаў з крытых барж па метаду знатнага стаханаўца воднага транспарта тав. Блідмана. Выпрабаванні механізмаў далі вельмі добрыя рэзультаты. Брыгада тав. Кандрашова ў колькасці 12 чалавек за 40 мін. выгрузіла 70 тон солі, пры норме 20 тон, выканаўшы план на 350 проц. Брыгада абавязалася яшчэ лепш асвоіць механізмы і дабіцца поўнай іх загрузкі.

КІН[О]

„ДРУЗЬЯ ИЗ ТАБОРА"

(Новы мастацкі гукавы фільм)

Усё, што робіцца нашым мастацтва[м] для паказу гераічнага мінулага сове[ц]кага народа, — сустракаецца наш[ым] гледачом з прыемнасцю, пачуццём г[о]нару за свой народ, за сваю парт[ыю] большэвікоў. На экране зараз но[вы] фільм вытворчасці «Союздетфильм» «Друзья из табора». Гэты фільм [—] фільм-эпізод з грамадзянскай в[ай]ны, у якую народ нашай радзімы пр[а]явіў нябачаны гераізм, нябачаную [ад]вагу і мужнасць у барацьбе з вораг[а]мі.

Фільм напамінае гледачу гераіч[ны] 1919 год. Ён паказвае, як невялікі, сл[а]ба ўзброены атрад пад камандай му[жна]нага камандзіра Грачова стойка стры[м]лівае націск дзенікінцаў. Каб [вы]ратаваць жыццё раненым таварыш[ам] Грачоў скарыстоўвае цыганскі таб[ар]. Цыгане ахвотна хаваюць у сваіх фу[р]манках раненых чырвонаармейцаў і афярамі для сябе правозяць іх пр[аз] варожыя агарожы.

Перад гледачом—трагедыя разгу[бле]най белабандытамі цыганскай сям'і. [У] кожнага вырастае велічная нянавіс[ць] да ўсіх і ўсялякіх ворагаў, забойц[аў], грабежнікаў. Гэтай нянавісцю поў[на] і цыганская сям'я. Паміраючы, ста[ры] цыган пасылае ў дарогу Яшу — сы[на], каб ён паведаміў атрад тульскіх ра[бо]чых (атрад ішоў на дапамогу Грачо[ву]), што іх шукаюць белагвардзейцы. Я[ша] выконвае перадсмяротны наказ баць[кі].

Яша ў атрадзе тульскіх рабочых. [Ён] адчувае сябе тут свабодна. Праз ш[ко]здаецца простых, але ўсё-ж да[ле]кіх пераканаўчых прыгод аўтары філ[ьма] прыводзяць Яшу да таго, што ён [ста]новіцца дапаможнікам атрада. Па[па]шыся ў лапы белагвардзейцаў, Я[ша] не выдае атрад тульскіх рабочых. [Яго] б'юць, саджаюць у склеп. Толькі но[ч]мядзведзь знайшоў Яшу за кратам[і] дапамагае адтуль выбрацца. Яша [вяр]таецца ў атрад і расказвае каманд[ору] Мажаеву падслуханы ім план белаг[вар]дзейцаў па ліквідацыі атрада туль[скіх] рабочых.

Атрад тульскіх рабочых пачаў [на]ступленне. Быў акружан фальва[рак,]дзе знаходзіўся белагвардзейскі па[лк], знішчаны варожыя сілы.

З уздымам глядзяцца апошнія ка[дры]ны фільма. Атрад тульскіх рабо[чых] прышоў да Грачова ў самы цяжкі [для] яго момант. Агульнымі сіламі парт[ызан]ны і рабочыя знішчаюць дзенікін[цаў] сакрушальнай атакай. Вораг не сту[піць] больш па зямлі. У цыганскі табар [вяр]чоў прыводзіць Яшу з канём. У [ць]цыган шчасце. Атрад адыходзіць. [З] болем у сэрцы глядзіць услед а[тра]ду. Маці разгадвае смутак сына. [Яна] сядлае каня і выпраўляе сына з а[тра]дам Грачова.

Фільм успрымаецца нашым глед[ачом] цёпла, бо ён будзіць у ім патрыя[тыч]ныя пачуцці, пачуцці найвялікшай [любо]ві народа да сваёй гераічнай, авея[най] славай Чырвонай Арміі. Для даро[слых] як і для рэбят фільм несумненн[а] каштоўны: ён выхоўвае і натхняе.

П. КАВАЛЕ[Ў]

ДЗЕННІК

— Пленум Кагановіцкага РК КП(б)Б Менска аб рабоце партарганізацый па п[ыта]нню росту партыі адбудзецца 15 жніў[ня] 5 гадзін вечара ў памяшканні клуба ф[аб]кі імя Кагановіча. На пленум выклік[аюцца] члены і кандыдаты пленума райкома, [сакра]тары парткомаў і парторгі пярвічных арганізацый Кагановіцкага раёна.

КАГАНОВІЦКІ РК КП[(б)Б]

— У партыйным кабінеце Менскага партактыва 5, 10, 16, 22, 28 кожнага м[есяца] з 7 да 9 гадзін вечара праводзяцца [гру]выя і індывідуальныя кансультацыі прапагандыстаў па гісторыі ВКП(б).

Вык. абавязкі адказнага рэда[ктара] Д. Т. ЛЕБЕДЗ[ЕЎ]

Гастролі Віцебскага Белдзяржтэатра (памяшк. Белдзяржпрамтэатра)
15 і 16 жніўня
МЯШЧАНЕ
Пач. у 8 г. 30 м. веч. Каса адкрыта з 11.30 да 2 г. дня і з 5 да 8 г. веч.

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
«ДРУЗЬЯ ИЗ ТАБОРА»

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
«ГРОЗА»

Кіно «Спартак»
КНЯЖНА МЭРЫ

Кінотэатр «Навіны дня»
1) 1-я Сесія Вярхоўнага Совета БССР.
2) Журн. «Союзкинохроники» № 3.
3) Журн. менскай студыі кінохронікі № 21.

Кіно «Парыжская Комуна»
ЛЕНІН У КАСТРЫЧНІКУ

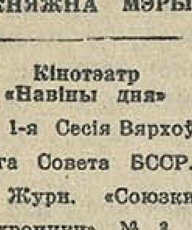

ДЗЯРЖЦЫРК (Парк імя Горкага) Тэл 22-725.
СЁННЯ І ШТОДЗЕННА [illegible]

ІНСТЫТУТ МІКРАБІЯЛОГІІ І ЭПІДЭМІЯЛОГІІ БССР
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ЎСІХ ЛЯЧЭБНЫХ УСТАНОЎ,
што з 15 жніўня
ПРЫЁМ АНАЛІЗАЎ
НА РЭАКЦЫЮ ВАСЕРМАНА І БОРДЭ-ЖАНГУ НА СКЛЕРОМУ
У ІНСТЫТУЦЕ
СПЫНЯЕЦЦА
Указаныя аналізы будуць праводзіцца ў Клінічным гарадку, у 4-м корпусе.
Падстава: загад па Народнаму камісарыяту аховы здароўя БССР за № 31

АДДЗЕЛ ЗЕМЛЕЎПАРАДКАВАННЯ НАРКАМЗЕМА БССР
абвяшчае НАБОР курсантаў
на 10-месячныя КУРСЫ ТЭХНІКАЎ-З'ЕМШЧЫКАЎ.
КУРСЫ РЫХТУЮЦЬ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ ПА ТЭАДАЛІТНАЙ І МЕНЗУЛЬНА-ТАПАГРАФІЧНАЙ З'ЕМКАХ ДЛЯ МЭТАЎ ЗЕМЛЕЎПАРАДКАВАННЯ.
На курсы прымаюцца грамадзяне ва ўзросце 18—35 год, маючыя асвету ў аб'ёме 7—8 класаў.
ПРЫЕМ ЗАЯЎ ДА 25 ЖНІЎНЯ
Да заявы павінны быць прыкладзены: аўтабіяграфія, атэстат (у арыгінале) аб сканчэнні сямігодкі, пашпарт (прад'яўляецца асабіста) дзве фотакарткі з уласнаручным подпісам паступаючага на кожнай з іх, засведчаныя дзяржаўнай установай, даведка аб адносінах да вайсковай службы (для ваеннаабавязаных), даведка аб стане здароўя.
Прыёмныя іспыты па беларускай мове, алгебры, геаметрыі, Канстытуцыі СССР і БССР праводзяцца з 25 жніўня да 1 верасня.
Яўка на іспыты толькі па выкліку.
Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй у памеры 120 руб. і кватэрай.
Заявы накіроўваць па адрасу: Менск. Дом урада. Наркамзем. пакой 107 курсы тэхнікаў-з'ёмшчыкаў
Начальнік аддзела землеўпарадкавання НКЗ БССР ПАРАБКОВІЧ.

Дзіцячы кінотэатр
ПАДРУГІ

Патрэбен
ШОФЕР на паўтаратонку.
Звяртацца ў Геафізічную абсерваторыю — вул. Пушкіна 68 (Барысаўскае шасэ, за выстаўкай) Тэл. № 21-043.

Калектыў супрацоўнікаў Белкаапсаюза выказвае глыбокае спачуванне [illegible] Н. М. ХОХЛІК з прычыны [illegible]

СТАБІЛЬНЫЯ ПАДРУЧНІКІ,
ЯКІЯ ВЫШЛІ З ДРУКУ ДА НОВАГА ВУЧЭБНАГА ГОДА
(Выданне ДВБ 1938/1939 года)
ПАТРАБУЙЦЕ ВА УСІХ КНІЖНЫХ МАГАЗІНАХ УПРАЎЛЕННЯ КНІГАГАНДЛЯ ДВБ і іншых кніжных магазінах.

I клас
ЛІХАЧОВА І СІЎКО — БУКВАР
ЧЫТАНКА
БЕЗНОСІК — ГРАМАТЫКА
ПАПОВА — ПАДРУЧНІК АРЫФМЕТЫКІ, ч. 1-я

II клас
ЯКІМОВІЧ І ГАРОДКІНА — ЧЫТАНКА
БЕЗНОСІК — ГРАМАТЫКА
ПАПОВА — АРЫФМЕТЫКА, ч. 2-я

III клас
ХРЭСТАМАТЫЯ
БЕЗНОСІК — ГРАМАТЫКА
ТЕЦЮРЭЎ — ПРЫРОДАЗНАЎСТВА. ч. 1-я
ГЕРЭХАЎ — ГЕАГРАФІЯ. ч. 1-я
ПАПОВА — АРЫФМЕТЫКА

IV клас
ХРЭСТАМАТЫЯ ПА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ
СЕВЕРНЕВА — БЕЛАРУСКАЯ МОВА
ПАПОВА — АРЫФМЕТЫКА
ТЕЦЮРЭЎ — ПРЫРОДАЗНАЎСТВА. ч. 2-я
ГЕРЭХАЎ — ГЕАГРАФІЯ, ч. 2-я

V клас
ШАКАЛЬ І ЖАРКЕВІЧ — ГРАМАТЫКА БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ
ЗБОРНІК ПРАКТЫКАВАННЯЎ ПА ПРАВАПІСУ
ВСЕСВЯЦКІ — БАТАНІКА
БАРКОЎ І ПАЛАВІНКІН — ФІЗІЧНАЯ ГЕАГРФІЯ

VI клас
ХРЭСТАМАТЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ
ШАКАЛЬ І ЖАРКЕВІЧ — ГРАМАТЫКА
ЗБОРНІК ПРАКТЫКАВАННЯЎ ПА ПРАВАПІСУ
КІСЕЛЕЎ — АЛГЕБРА, ч. 1-я
ШАПАШНІКАЎ — ЗБОРНІК АЛГЕБРАІЧНЫХ ЗАДАЧ, ч. 1-я
РЫБКІН — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ГЕАМЕТРЫІ. ч. 1-я (Планіметрыя)
ВСЕСВЯЦКІ — БАТАНІКА
ЦУЗМЕР — ЗААЛОГІЯ
ФАЛЕЕЎ І ПЕРЫШКІН — ФІЗІКА. ч. 1-я
БЕЗНОСІК І ШАКАЛЬ — ГРАМАТЫКА, ч. 2-я (Сінтакс)

VII клас
БЕЗНОСІК І ШАКАЛ — ГРАМАТЫКА, ч. 2-я (Сінтакс)
КІСЕЛЕЎ — АЛГЕБРА, ч. 1-я
ШАПАШНІКАЎ І ВАЛЬЦЭЎ—ЗБОРНІК АЛГЕБРАІЧНЫХ ЗАДАЧ. ч. 1-я
РЫБКІН — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ГЕАМЕТРЫІ. ч. 1-я (Планіметрыя)
ГАРДОН — АСНОВЫ ТЭХНІЧНАГА ЧАРЧЭННЯ
ФАЛЕЕЎ І ПЕРЫШКІН — ФІЗІКА. ч. 1-я
ФАЛЕЕЎ І ПЕРЫШКІН — ФІЗІКА. ч. 2-я
ВЕРХОЎСКІ — ХІМІЯ
ГОЛЬДФАРБ І СМАРГОНСКІ — ЗАДАЧЫ І ПРАКТЫКАВАННІ ПА ХІМІІ
ЦУЗМЕР — ЗААЛОГІЯ
БАРАНСКІ — ФІЗІЧНАЯ ГЕАГРАФІЯ, вып. 1-ы

VIII клас
ХРЭСТАМАТЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ
КІСЕЛЕЎ — АЛГЕБРА, ч. 2-я
ШАПАШНІКАЎ І ВАЛЬЦЭЎ—ЗБОРНІК АЛГЕБРАІЧНЫХ ЗАДАЧ. ч. 2-я
РЫБКІН — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ГЕАМЕТРЫІ, ч 1-я (Планіметрыя)
ГАРДОН — АСНОВЫ ТЭХНІЧНАГА ЧАРЧЭННЯ
ВОЛКАЎ — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ФІЗЫЦЫ
ГОЛЬДФАРБ І СМАРГОНСКІ — ЗАДАЧЫ І ПРАКТЫКАВАННІ ПА ХІМІІ
КАБАНАЎ—АНАТОМІЯ І ФІЗІЯЛОГІЯ ЧАЛАВЕКА.

IX клас
КІСЕЛЕЎ — АЛГЕБРА, ч. 2-я
ШАПАШНІКАЎ І ВАЛЬЦЭЎ—ЗБОРНІК АЛГЕБРАІЧНЫХ ЗАДАЧ. ч. 2-я
РЫБКІН—ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ГЕАМЕТРЫІ, ч. 1-я (Планіметрыя)
РЫБКІН — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ГЕАМЕТРЫІ. ч. 2-я (Стэрэаметрыя)
РЫБКІН — ПРАМАЛІНЕЙНАЯ ТРЫГАНАМЕТРЫЯ
РЫБКІН — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ТРЫГАНАМЕТРЫІ
ГАРДОН — АСНОВЫ ТЭХНІЧНАГА ЧАРЧЭННЯ
ВОЛКАЎ — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ФІЗЫЦЫ
ГОЛЬДФАРБ І СМАРГОНСКІ — ЗАДАЧЫ І ПРАКТЫКАВАННІ ПА ХІМІІ

X клас
КІСЕЛЕЎ — АЛГЕБРА, ч. 2-я
ШАПАШНІКАЎ І ВАЛЬЦЭЎ—ЗБОРНІК АЛГЕБРАІЧНЫХ ЗАДАЧ. ч. 2-я
РЫБКІН — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ГЕАМЕТРЫІ. ч. 2-я (Стэрэаметрыя)
РЫБКІН — ПРАМАЛІНЕЙНАЯ ТРЫГАНАМЕТРЫЯ
РЫБКІН — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ТРЫГАНАМЕТРЫІ
ВОЛКАЎ — ЗБОРНІК ЗАДАЧ ПА ФІЗЫЦЫ
ВЕРХОЎСКІ — АРГАНІЧНАЯ ХІМІЯ
ГОЛЬДФАРБ І СМАРГОНСКІ — ЗАДАЧЫ І ПРАКТЫКАВАННІ ПА ХІМІІ

УСІМІ КНІЖНЫМІ МАГАЗІНАМІ ПРАВОДЗІЦЦА ПАКУПКА І ПРОДАЖ БЫЎШЫХ У КАРЫСТАННІ СТАБІЛЬНЫХ ПАДРУЧНІКАЎ.
УПРАЎЛЕННЕ КНІГАГАНДЛЯ ДВБ.

МЕНГАРФА
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ЎСІХ АРГАНІЗАЦЫЙ,
што з 15 жніўня
РЭГІСТРАЦЫЯ ШТАТАЎ І КАШТАРЫСАЎ
БУДЗЕ ПРАВОДЗІЦЦА Ў РАЙГОРФІНАДДЗЕЛАХ
ПА НАЛЕЖНАСЦІ штодзённа (апрача выхадных дзён) з 9 да [illegible] гадзін дня.
ПА НАСТУПНЫХ АДРАСАХ:
Сталінскі горрайфінаддзел — Чырвонаармейская, 28, пакой 7.
Варашылаўскі горрайфінаддзел — Пролетарская, 4, пакой 7.
Кагановіцкі горрайфінаддзел — в ул. Мяснікова, 106 пакой 1.
У Менгарфа (вул. Карла Маркса, 18, пакой 33), рэгіструюцца ш[та]ты і каштарысы рэспубліканскіх трэстаў, упраўленняў наркамата[ў], рэспубліканскіх аддзяленняў саюзных арганізацый.
Усе абласныя арганізацыі праходзяць рэгістрацыю ў Менаблфа.
МЕНГАРФА.

ДА ВЕДАМА ГРАМАДЗЯН гор. МЕНСК[А]
У МАГАЗІНАХ, ЛАРКАХ і СТАЛІКА[Х]
МЕНГОРХАРЧГАНДЛЯ
прадаюцца штодзенна свеж[ыя]
ГАРОДНІНА і ФРУКТЫ
У АСАРТЫМЕНЦЕ ЁСЦ[Ь]

БУЛЬБА, КАПУСТА, ГУРКІ (свежыя [і] маласольныя), ВІШНІ, БУРАК[І], МОРКВА, ЦЫБУЛЯ, ПАМІДОРЫ і і[нш.] ГАРОДНІНА.
АПРАЧА, ІСНУЮЧЫХ 44 МАГАЗІН[АЎ] І ЛАРКОЎ АДКРЫТЫ ДАДАТКО[ВА] 20 АДДЗЕЛАЎ у мясных і бакалейн[ых] магазінах, 15 ПАЛАТАК І 5 ЛАРК[ОЎ] распалажаных на рынках, рабоч[ых] пасёлках і ахраінах.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Савецкая, 63. Тэлефоны: [illegible]
Ул. Галоўлітбела № Е-5809. Менск, друкарня «Звязды», Савецкая, 63. Н. М. Б.